

KRIMINALRET I GRØNLAND

Kandidatspeciale

Grønlandsk retspraksis i voldtægtssager

Af: Pipaluk Ellebæk Motzfeldt

Studienr: 20113990

Table of Contents

KRIMINALRET I GRØNLAND.....	1
English abstract.....	4
1. Indledning og problemformulering.....	5
1. 2. Problemformulering.....	6
1. 3. Afgrænsning.....	6
1. 4. Metode og retskilder.....	6
1. 5. Begrebsafklaringer/afhandlingens sprogbrug.....	8
1. 6. Specialets opbygning.....	8
2. Grønlands retsvæsen.....	10
2. 1. Kort introduktion til det grønlandske kriminalretssystem.....	10
2. 2. Domstolene i Grønland.....	10
2. 3. Gerningsmandsprincippet.....	11
2. 4. Foranstaltninger.....	12
2. 5 Grønlands Politis dagsbefaling.....	13
3. Retsgrundlaget for voldtægt i grønlandsk ret.....	15
3. 1. Kriminallovens regler om seksualforbrydelser.....	15
4. Domspraksis for kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1.....	18
4. 1. Samfundstjeneste og tilsyn - sagl.nr. K 024/17.....	18
4. 1. 2. Sagens faktum.....	18
4. 1. 3. Kredsretten.....	18
4. 1. 5. Landsrettens begrundelse og resultat:.....	19
4. 1. 6. Analyse af landsrettens dom.....	19
4. 2. Betinget dom - sagl.nr. K 096/16.....	20
4. 2. 1. Sagens faktum.....	20
4. 2. 2. Kredsrettens dom.....	20
4. 2. 4. Landsrettens begrundelse og resultat:.....	22
4. 2. 6. Sammenfatning og samlet vurdering af dommene.....	23
5. Domspraksis for kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2.....	25
5. 1. Betinget dom - Sagl.nr. K 031/17.....	25
5. 1. 2. Sagens faktum.....	25
5. 1. 3. Kredsretten.....	25
5. 1. 5. Landsrettens begrundelse og resultat:.....	26
5. 2. Anstaltsanbringelse i 3 måneder - Sagl.nr. K 059/16.....	28
5. 2. 2. Sagens faktum.....	28
5. 2. 3. Kredsrettens dom.....	28
5. 2. 5. Landsrettens begrundelse og resultat.....	29
5. 3. 1. Anstaltsanbringelse i 1 år - Sagl.nr. K 244/16.....	30
5. 3. 2. Sagens faktum.....	30
5. 3. 3. Kredsrettens dom:.....	30
5. 3. 5. Landsrettens begrundelse og resultat:.....	32
5. 4. Betinget dom - Sagl.nr. K 037/17.....	33
5. 4. 1. Sagens faktum.....	33
5. 4. 2. Kredsrettens dom:.....	33
5. 4. 4. Landsrettens begrundelse og resultat.....	34
5. 5. Samfundstjeneste og tilsyn Sagl.nr. K 194/16.....	35
5. 5. 1. Sagens faktum.....	35
5. 5. 2. Kredsrettens dom:.....	35
5. 5. 4. Landsrettens begrundelse og resultat:.....	36
Sammenfatning og samlet vurdering af dommene.....	38
6. Frifundne domme af landsretten.....	40

6. 1. Sagl.nr. K 039/17	40
6. 1. 2 Sagens faktum.....	40
6. 1. 3 Kredsrettens dom	40
6. 1. 5 Landsrettens begrundelse og resultat	41
6. 2. Sagl.nr. K 108/16	41
6. 2. 1. Sagens faktum.....	41
6. 2. 2. Kredsrettens dom	42
6. 2. 4. Landsrettens begrundelse og resultat	42
6. 2. 6. Sammenfatning og samlet vurdering af dommene	43
7. Retsgrundlaget for voldtægt i dansk ret.....	45
7. 1. Straffelovens § 216 om voldtægt	45
8. Domspraksis for straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1.	47
8. 1. U2018.1317V - 2,5 års fængsel for forsøg på voldtægt.....	47
8. 1. 2. Sagens faktum.....	47
8. 1. 3. Byrettens begrundelse og afgørelse.....	47
8. 1. 5. Landsrettens begrundelse og resultat	48
9. Domspraksis for straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2.	49
9. 1. U2016.333Ø - 4 måneders fængsel.....	49
9. 1. 2. Sagens faktum.....	49
9. 1. 3. Byrettens begrundelse og afgørelse.....	49
9. 1. 5. Landsrettens begrundelse og resultat	50
9. 2. U2015.805V - 4 måneder i fængsel.....	50
9. 2. 2. Sagens faktum.....	50
9. 2. 3. Byrettens begrundelse og afgørelse.....	51
9. 2. 5. Landsrettens begrundelse og resultat	51
10. Sammenligning mellem danske og grønlandske voldtægtsdomme	53
11. Konklusion	55
12. Kildefortegnelse	57
Juridisk litteratur.....	57
Betænkninger, bekendtgørelser og love	57
Retspraksis.....	58
Links.....	58

English abstract

Rape is a known problem in Greenland. Reportedly, Greenland is the country with the highest number for police reports for rape. Rape happens everywhere in the world – a sexual felony that gives you contempt and gets punished, but gets criminalised and gets punished different ways. Last year in 2017 there were 132 police reports on rape in Greenland. The year before the number was on 151. The population in Greenland is about 56.000 people.

Greenland is within the Danish government, but it has its own court system and judicial system. The public prosecutor, administration of justice and the criminal law are some of the subjects that the Greenlandic autonomy hasn't taken over. This means that the legislation on the Greenlandic court system still happens in the Danish parliament and gets administered by the department of justice. Though the Greenlandic judicial system is way different than the Danish one.

The regulations about rape in the Greenlandic criminal law have the same criminal offences as the Danish criminal law. Nevertheless there are big differences on the punishments. On the Danish criminal law article 216, nr. 1 it is decided that rape gets punished with prison. In the Greenlandic criminal law it isn't already decided what measure you get on rape, it is to be found by the judge (which isn't always a jurist) in the court to decide which precaution is the best to avoid the offender from other felonies. This means that in the essence rape can actually be punished with other than prison sentence. Before Greenland got its own criminal law in 1954 confinements weren't known like in Denmark. That meant that even the most abusive crime didn't get arbitrated with a prison sentence, but only with a fine.

It could therefore be an interesting question, if all the rape felons get placed in the Greenlandic penitentiary in Greenland today.

1. Indledning og problemformulering

Voldtægt er et kendt problem i Grønland. Efter sigende, er Grønland det land, med det højeste tal for politianmeldelser for voldtægt. Voldtægt sker overalt i verdenen - en seksualforbrydelse der vækker foragt og straffes for, men kriminaliseres og straffes forskelligt. I året 2017, var der 132 politianmeldelser om voldtægt i Grønland. Året før, lå tallet på 151.¹ Grønlands befolkning består knap af 56.000 personer.²

Grønland hører ind under det danske rige, men har sit eget retssystem og sin egen retsvæsen. Anklagemyndigheden, retsplejen, og kriminalretten, er nogle af de sagsområder, som selvstyret endnu ikke har overtaget.³ Dette betyder, at lovgivningen indenfor det grønlandske retsvæsen til stadig sker i Folketinget i Danmark, og administreres af justitsministeriet. Retsvæsen i Grønland adskiller sig dog meget fra det danske.

Kriminallovens bestemmelser om voldtægt, har sådan set de samme strafbare handlinger, som i det danske straffelov. Alligevel, er der store forskelle på måden man sanktioner på. I straffelovens § 216, stk. 1, er det fastlagt at voldtægt straffes med fængsel. I kriminalloven, er det ikke på forhånd fastslagt, hvilken foranstaltning man får idømt ved voldtægt; det ligger frit hos dommeren (som ikke nødvendigvis er jurist)⁴ i kredsretten, at afgøre hvilken foranstaltning der er bedst egnet til, at få den pågældende gerningsmand til at afholde sig fra ny forbrydelse. Dette betyder, at voldtægt i princippet godt kan sanktioneres med andet end frihedsstraf. Før Grønland fik sin kriminallov i 1954, kendte man sådan set ikke til indespærring, som man gjorde i Danmark. Dette betød, at selv de groveste forbrydelser, ikke blev afgjort med frihedsstraf, men som udgangspunkt udelukkende med bøde.⁵

Det kunne derfor være et interessant spørgsmål om alle voldtægtsdømte bliver anbragt i anstalten i dagens Grønland.

---

¹ Grønlands Politi, Årsstatistik 2017, side 7.

² Grønlands befolkning 2018, Grønlands statistik, 9. Februar 2018, side 1.

³ Lov om Grønlands Selvstyre, nr. 473, 12. Juni 2009, bilag liste II.

⁴ Men har en kredsdommeruddannelse, jf. bekendtgørelse for Grønland om uddannelse af kredsdommere, § 1, stk. 1.

⁵ Betænkning om det kriminalretlige sanktionssystem m.v. i Grønland, det juridiske laboratorium ved Københavns Universitet, betænkning nr. 500, side 7.

1. 2. Problemformulering

1. Denne specialeafhandling vil undersøge, hvornår de grønlandske domstole dømmer for voldtægt efter kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1 og ligeledes hvornår der dømmes efter kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2. Der vil i samme forbindelse blive undersøgt, om der er en forskel på domstolenes valg af foranstaltning og udmåling herfor, hvis der er anvendt vold ved voldtægten, eller, når der i tilfældet ikke er anvendt vold. Der vil ligeledes indgå en kort sammenligning af det grønlandske retspraksis med det danske retspraksis inden for voldtægt.

1. 3. Afgrænsning

Denne her specialeafhandling, vil alene omhandle voldtægt efter kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1 og nr. 2. Specialeafhandlingen vil ikke gå ind på § 77, stk. 2, angående samleje eller anden kønslig omgang ved ulovlig tvang, jf. § 91. Kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2, er endnu ikke udvidet, til også at gælde inden for ægteskab, dog vil denne her afhandling ikke gå ind på, om samlejet eller anden kønslig omgang, er sket i eller uden for ægteskabet.

Endvidere, vil denne specialeafhandlingen ikke diskutere nærmere om, om gerningen falder ind under kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2; altså om den pågældende person – forurettede – har befundet sig i en tilstand, der gør at den pågældende har været ude af stand til at modsætte sig handlingen.

Specialeafhandlingen vil heller ikke sondre mellem om kønslig omgangen er sket mellem personer af samme køn, da det følger af kriminallovens § 82, at §§ 77-81 ligeledes finder anvendelse i sådanne situationer. Der vil på en enkelt doms gennemgåelse, blive inddraget kriminallovens § 79.

1. 4. Metode og retskilder

Specialet her er en retsdogmatisk afhandling, hvis formål er at belyse gældende grønlandsk ret indenfor voldtægt, ved at beskrive, analysere og fortolke de relevante retskilder.

⁶⁷ Afhandlingens retsdogmatiske belysning vil bygge både på grønlandske og danske retskilder i form af retsforskrifter, forarbejder, grønlandsk og dansk retspraksis og juridisk litteratur.

---

⁶ Den juridiske metode – en introduktion, Lone L. Hansen og Erik Werlauff, 2. Udgave, 2016, side 224.

Afhandlingens problemstilling er indenfor den grønlandske kriminalret og ganske kort indenfor det danske strafferet. Sanktionerne indenfor det grønlandske retspraksis indenfor voldtægtsområdet analyseres, hvor gerningsmandsprincippet også vil blive nævnt undervejs. Det grønlandske retsvæsen hører ind under det danske justitsministerium, hvorfor det ikke kan undgås at inddrage danske retskilder ved en analyse om grønlandsk kriminalret.⁸

Da der ikke findes en domsdatabase over grønlandske domme, som der gør i det danske, har der været flere udfordringer undervejs. Det er vanskeligt, at få fat på grønlandske domme, uanset hvad de omhandler. Hvis man derfor ønsker, at få fat på nogle afgørelser, er det nødvendigt med kontakt til de relevante myndigheder, der har afgørelser liggende hos sig. I 2016 er Grønlands Landsret dog begyndt på, at have sine afgørelser befindende på deres hjemmeside⁹, som man kan hente ned. Årene før 2016, er dog ikke tilgængelige på hjemmesiden, hvorfor det igen er nødvendigt med kontakt på egen hånd med landsretten, hvis man ønsker tidligere afgørelser. På grund af for få ressourcer til anonymisering af afgørelserne, er alle dommene for 2017 heller ikke tilgængelige endnu, hvorfor det ligeledes også er nødvendigt med hjælp fra landsretten, hvis man vil have fat på dommene.

Dommene, der er tilgængelige på landsrettens hjemmeside, er fordelt månedsvis, men er til gengældt ikke fordelt i emner eller typer, hvilket gør, at man er nød til at kigge alle dommene igennem for, at finde den rette. Til gengæld, er dommen fra 1. Instans med.

Udover, det besvær der måtte forekomme med grønlandske domme, er litteraturen om Grønlands retsvæsen, kriminalret, retsplejen, osv. meget begrænset. Dette gør, at internettet flittigt bliver brugt til at finde de relevante oplysninger. Betænkning om det grønlandske retsvæsen¹⁰, der bliver anvendt løbende i specialet, er efterhånden ikke længere tidssvarende, da den er skrevet før kriminallovens reform i 2010. Betænkningen vil dog blive anvendt, når der relevans til dette.

De domme, der anvendes i specialet, er afsagt af Grønlands Landsret i 2017. Da analysen vil belyse den nuværende retspraksis, er det med vilje, at der udelukkende er domme fra 2017. Det skal dog lige tilføjes, at størstedelen af dommene er afsagt i 2016 i 1. Instans –

---

⁸ Lov om Grønlands Selvstyre, nr. 473, 12. Juni 2009, bilag, liste II.

⁹ www.gl.dk.domstol.dk

¹⁰ Den grønlandske retsvæsenkommission, betænkning om det grønlandske retsvæsen, betænkning nr. 1442, 2004.

kredsretten. Det kan ske, at det ikke er alle domme der er tilgængelige ved afleveringen af afhandlingen.

1. 5. Begrebsafklaringer/afhandlingens sprogbrug

Hvad der kaldes som straffelov i Danmark, hedder det kriminallov i Grønland. Begrebet kriminallov, vil derfor blive anvendt. Det samme vil ske med kriminalret, i stedet for strafferet. Betegnelsen foranstaltning, vil ligeledes blive anvendt for straf eller sanktion. En kredsret i Grønland, er det samme som en byret i Danmark, derfor vil ordet kredsret blive anvendt, når der refereres til 1. instans i Grønland. Når landsretten bliver nævnt, er det Grønlands Landsret der menes.

Der vil blive anvendt betegnelsen *forurettede*, for offer, uanset om tiltalte er frifundet eller ej. Der skal lige gøres opmærksom på, at dommene fra landsretten og kredsretten anvender begrebet *vidne* og ikke forurettede eller offer. Forurettede i specialeafhandlingen vil derfor være det samme, som der bliver kaldt for vidne i dommene.

Betegnelsen *gerningsmandsprincippet* bliver anvendt, som det der bliver kaldt for *gerningspersonprincippet*.

Med *tilsnigelse til samleje*, skal det forstås som samleje eller anden kønslig omgang skaffet ved udnyttelsen af en person, der er i en tilstand som gør, at den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen, jf. kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2. Formuleringen anvendes af den grønlandske anklagemyndighed og de grønlandske domstole, hvorfor det også anvendes her.

Når kriminalloven nævnes, bliver det nævnt i sin helhed, i stedet for en forkortelse, da der ikke findes en forkortelse dertil.

1. 6. Specialets opbygning

Afhandlingen vil som det første, komme med en lille introduktion til det grønlandske retsvæsen, for derefter at gennemgå retsgrundlaget for voldtægt i grønlandsk ret. Efterfølgende vil analysen af grønlandsk retspraksis komme indenfor kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1, hvor analysen om kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2 vil ske dernæst. For at få en ide om, hvornår der kan forekomme frifindelser af voldtægtssager, inddrages et par domme herved, inden der skrives kort om den danske retsgrundlag for voldtægt. Nogle få danske

voldtægtsdomme inddrages, hvorefter der vil ske en sammenligning af danske og grønlandske domme, inden der sluttes af med en konklusion.

2. Grønlands retsvæsen

---

2. 1. Kort introduktion til det grønlandske kriminalretssystem

Ved kriminallovens tilblivelse i 1954, valgte man dengang at kalde det for kriminallov, i stedet for straffelov. Man valgte ligeledes, at kalde straf for foranstaltning, for at imødekomme princippet i loven om individuel behandling.¹¹ Loven indeholder ingen strafferammer, men i stedet en såkaldt foranstaltningsstige, jf. kriminallovens § 119, stk. 1.

Allerede før kriminallovens dannelse, viste den grønlandske kriminalretspraksis, at størstedelen af hvad man anså strafbart i den danske straffelov, også var strafbart i Grønland.¹²

I dag, har man også et ønske om, at kriminallovens bestemmelser om seksualforbrydelser, bør ligne de danske.¹³

Efter nogle år efter kriminallovens tilblivelse, indtog foranstaltninger, der frihedsberøvede gerningsmand endnu ikke en fremtrædende plads. Dengang, blev det blandt andet begrundet med, at det stred imod den grønlandske tradition og at der havde været uheldige følger, hos de få, der havde haft en frihedsberøvende foranstaltning. Allerede dengang, var gerningsmandsprincippet en vigtig del i det grønlandske praksis; i form af nogle forholdsregler, der skulle afholde genringmanden fra at lave yderligere forbrydelser, ligesom individualitet havde et fremtrædende plads ved reaktionsfastsættelsen. Kriminalloven var en viderebygning af den grønlandske praksis, når det gjaldt sanktionssystemet.¹⁴

2. 2. Domstolene i Grønland

Domstolene i Grønland består af kredsretterne, Retten i Grønland, Grønlands Landsret og Højesteret.¹⁵ Retsplejen, herunder oprettelse af domstole, er ikke hjemtaget af Grønlands

---

¹¹ Betænkning om det grønlandske retsvæsen, betænkning nr. 1442/2004, side 101.

¹² Betænkning om det kriminalretlige sanktionssystem m.v. i Grønland, Det juridiske laboratorium ved Københavns Universitet, betænkning nr. 500, 1968, side 7.

¹³ Forslag til lov om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland, justitsministeriet, 28. April 2017, side 6.

¹⁴ Betænkning om det kriminalretlige sanktionssystem m.v. i Grønland, Det juridiske laboratorium ved Københavns Universitet, betænkning nr. 500, 1968, side 7.

¹⁵ Bekendtgørelse af retsplejelov for Grønland, nr. 1581, af 13. december 2016.

Selvstyre endnu, hvorfor domstolene i Grønland til stadig hører under Danmarks Domstole, jf. bilag i Lov om Grønlands Selvstyre, liste II, nr. 4. jf. § 2, stk. 1.¹⁶ Det interessante ved Grønlands retssystem er, at dommerne i 1. instans normalt ikke er jurister.¹⁷

Der er fire kredsretter i Grønland, der fungerer som første instans. Bortset fra civile sager, er det som udgangspunkt, at alle sager starter i kredsretten. I kredsretten er dommerne ikke nødvendigvis jurister, men almindelige borgere, der har gennemgået kredsretsdommeruddannelsen, der varer to år.¹⁸

Landsretten i Grønland er den øverste judicielle instans i Grønland. Domme afsagt af Grønlands Landsret kan ankes til Højesteret ved Procesbevillingsnævnets tilladelse, jf. retsplejelovens § 60.¹⁹ I landsretten, er dommeren juridisk uddannet.

2. 3. Gerningsmandsprincippet

Kriminalloven har i sin foranstaltningssystem haft resocialisering som kernetanke, siden det trådte i kraft i Grønland. Gerningsmandsprincippet har en betydelig vægt i den grønlandske kriminalret. Det såkaldte gerningsmandsprincip betyder, at når retten har fastslået, at den tiltalte har begået en forbrydelse og der skal træffes en foranstaltning efter kriminallovens § 119, stk. 1, skal der lægges stor vægt på - udover grovheden af lovovertrædelsen - hvilken foranstaltning, der vil passe til netop denne gerningsmand. Formålet med princippet er, at få gerningsmanden resocialiseret, som skal forhindre gerningsmanden, at begå yderligere lovovertrædelser. Når der vælges en foranstaltning og dets udmåling, skal der, ligeledes tages hensyn til gerningsmandens personlige forhold, jf. kriminallovens § 121, stk. 1, nr. 2. Når der tages hensyn til gerningsmandens personlige forhold, skal der samtidig tages stilling til, hvad der er nødvendigt for at gerningsmanden ikke begår yderligere lovovertrædelser.

Gerningsmandsprincippet kan findes i kriminallovens § 121, stk. 1, der har følgende ordlyd:

Ved valget og udmålingen af foranstaltning skal der tages hensyn til

- 1) lovovertrædelses grovhed, herunder samfundets interesse i at modvirke handlinger af den pågældende art, og*
- 2) gerningsmandens personlige forhold, herunder hvad der skønnes nødvendigt for at afholde den pågældende fra yderligere lovovertrædelser.*

---

¹⁶ Lov om Grønlands Selvstyre, 12. Juni 2009, nr. 473.

¹⁷ Bekendtgørelse for Grønland om uddannelse af kredsdommere, nr. 996, 16. Sept. 2014, § 3.

¹⁸ Bekendtgørelse for Grønland om uddannelse af kredsdommere, nr. 996, 16. Sept. 2014, § 1, stk. 1.

¹⁹ Retsplejelov for Grønland, nr. 1581, 13. December 2016.

Det er imidlertid ikke kun Grønland, der operer med en gerningsmandsprincip; samme princip kan findes i den danske straffelovens § 80, stk. 2, sidste led, der har følgende ordlyd: *Ved vurderingen af oplysninger om gerningsmanden skal der tages hensyn til dennes almindelige personlige og sociale forhold, dennes forhold før og efter gerningen samt dennes bevæggrunde til gerningen.*

En foranstaltning, kan have forskellige formål. Kriminologisk kan formålene inddeles i forskellige kategorier:²⁰ det første, er det repressive formål, hvor den dømte får en eller anden form for hævn, eller i hvert fald en tilsigtet lidelse, der skal give den dømte en følelse af at retfærdigheden er sket. Formålet er her, at få den dømte til at angre og fortryde sin handling. Det andet formål for foranstaltning, har et generalpræventive eller almenpræventive formål, der har fokus på fremtiden. Denne form for foranstaltning skal afskrække folk fra at begå lignende kriminalitet eller generelt kriminalitet, og på den måde mindske kriminalitet i samfundet. Det sidste har et specialpræventiv eller individualpræventiv formål, der har sit formål i, at mindske risikoen for, at den dømte på ny begår kriminalitet. Dette formål, som har nyttemæssig karakter, kan opnås enten ved forsøg på uskadeliggørelse, forsøg på afskrækkelse, eller forsøg på resocialisering.²¹

I Grønland er det, det individualpræventive formål for foranstaltning, der vægtes højest i det grønlandske kriminalretlige system.²²

2. 4. Foranstaltninger

De forskellige foranstaltninger efter kriminalloven er: advarsel, bøde, betinget anstaltsdom, dom til tilsyn, dom til samfundstjeneste, dom til anstalt og tilsyn, og anbringelse i anstalt, jf. kriminallovens § 119, stk. 1. Udover det, kan der også træffes særlige hjælpeforanstaltninger over for unge, og særlige foranstaltninger over for sindssyge eller mentalt retarderede, samt forvaring, jf. § 119, stk. 2. Foranstaltningerne er listet i rækkefølge i en såkaldt foranstaltningstrappe, med den mindst indgribende foranstaltning først i rækken.

Hvis det vurderes til, at det er nok til at afholde en gerningsmand fra yderligere lovovertrædelser, og når grovheden af lovovertrædelserne ikke taler imod det, kan en

---

²⁰ Kriminalitet og retsbevidsthed – i Grønland, Flemming Balvig, side 30.

²¹ Kriminalitet og retsbevidsthed – i Grønland, Flemming Balvig, side 31.

²² Kriminalitet og retsbevidsthed – i Grønland, Flemming Balvig, side 31.

betinget anstaltsdom anvendes. Ved denne anvendelse af foranstaltning, skal retten fastsætte en tid for anbringelsen i dommen, og skal bestemme, at foranstaltningens fuldbyrdelse udsættes, som skal bortfalde indenfor 3 år, jf. kriminallovens § 129, stk. 2.

Dom til samfundstjeneste i henhold til kriminallovens § 140, kan kun anvendes hvis gerningsmanden er egnet til det, og hvis lovovertrædelsens grovhed medfører, at det ikke tilstrækkeligt med betinget anstaltsdom. (eller dom til tilsyn)

Hvis det er nødvendigt med forebyggelse af yderligere lovovertrædelser, skal begås af gerningsmanden, kan det bestemmes, at gerningsmanden anbringes i en anstalt, jf. Kriminallovens § 146, stk. 1, nr. 1. Henseende til lovovertrædelsens grovhed kan også medføre, at anbringelse i anstalt anvendes, jf. § 146, stk. 1, nr. 2.

2. 5 Grønlands Politis dagsbefaling

Grønlands Politi er en del af det danske politi, da det er en af sagsområderne som endnu ikke er overtaget af Grønlands Selvstyre, jf. lov om Grønlands Selvstyre, bilag, liste II, nr. 3. Politimesteren i Grønland har en dagsbefaling om anklagevirksomhed²³, som henvender sig både til politiet og til de medarbejdere i politimesterembedet der har med juraen at gøre.

I denne dagsbefaling, kan man læse sig frem til de forskellige typer af overtrædelser, og hvilken foranstaltning, sådan en lovovertrædelse normalt skal medføre. Omkring sagsbehandlingstiden, henviser dagsbefalingen til Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 22. December 1997 om, at 75 % af kriminalsagerne skal behandles indenfor 30 dage. Dette kan ikke altid følges, når de særlige grønlandske forhold gør sig gældende.²⁴ Med hensyn til voldtægtssagerne, har de en høj prioritering.

I dagsbefalingen, bestemmes det at anklagemyndigheden skal følge retningslinjerne i denne dagsbefaling, når anklagemyndigheden udformer sin påstand, og at som udgangspunkt må retningslinjerne ikke fraviges.²⁵

Dagsbefalingen henviser til, at valget af foranstaltning og udmåling i sædelighedssager skal vurderes konkret, men at der er skabt nogle retningslinjer for udmålingen gennem retspraksis.²⁶ Dagsbefalingen inddeler voldtægt i 3 typer: overfaldsvoldtægt, kontaktvoldtægt, og parforholdsvoldtægt. Overfaldsvoldtægt foranstaltes som

---

²³ Dagsbefaling nr. 11 Om anklagevirksomhed, Politimesteren i Grønland, 27. Juli 2016.

²⁴ Bygdebetjening, forsendelsestider og andre forhold (dagsbefaling nr. 11, side 15)

²⁵ Politimesteren i Grønland, dagsbefaling nr. 11, 27. Juli 2016, side 44.

²⁶ Dagsbefaling nr. 11 Om anklagevirksomhed, Politimesteren i Grønland, 27. Juli 2016, side 101.

udgangspunkt med 1,5 års anstaltsanbringelse, mens kontaktvoldtægt normalt foranstaltes med 1 års anstaltsanbringelse, som udgangspunkt.

Dagsbefalingen nævner også et andet type voldtægt: voldtægt ved tilsnigelse, som typisk sker pga. spirituspåvirkethed. Som udgangspunkt, foranstaltes dette med 4 måneders anstaltsanbringelse, hvis fuldbyrdet.

3. Retsgrundlaget for voldtægt i grønlandsk ret

---

3. 1. Kriminallovens regler om seksualforbrydelser

Hovedformålet med de grønlandske regler i kriminalloven om seksualforbrydelser, er beskyttelse af den seksuelle frihed hos den enkelte borger. Formålet er også, at beskytte den enkeltes selvbestemmelsesret. De grønlandske regler om seksualforbrydelser, har ikke gennemgået nogle ændringer, siden den reviderede kriminallov trådte i kraft i 2010.²⁷ Før revisionen af kriminalloven, var de grønlandske bestemmelserne om seksualforbrydelser dog i vidt omfang kriminaliseret som i den danske straffelov.²⁸

De grønlandske regler om voldtægt, dømmer ikke alene for voldtægt ved samleje, men derudover for kønslig omgang. jf. kriminallovens § 77, stk. 1.

Det er en betingelse for, at dømme i en voldtægtssag, at samlejet - eller anden kønslig omgangen - mellem tiltalte og forurettede, har været tiltvunget af den tiltalte, jf. ordlyden *tiltvinger* i kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1. Voldtægt er derfor en ufrivillig seksuel handling, hvor samtykke til samlejet²⁹ har manglet fra forurettedes side og at det er sket mod forurettedes vilje. Det manglende samtykke, kan være direkte udtrykt gennem ord eller handling. Det er dog ikke altid muligt i en voldtægt, at tilkendegive at samlejet eller anden kønslig omgang er uønsket, jf. ordlyden i § 77, stk. 1, nr. 2 *"med en person, der befinder sig i en tilstand, i hvilken den pågældende er ude af stand til at modsætte sig."* Handlinger som er omfattet under kategorien *anden kønslig omgang* er f.eks., analt og oralt samleje, manipulation af lem, kys mv. på kønsdele, og indføring af fingre i skeden.

Kriminallovens § 77, stk. 1, lyder således:³⁰

§ 77. For voldtægt dømmes den, som

- 1) ved vold eller trussel om vold tiltvinger sig samleje eller anden kønslig omgang eller*

---

²⁷ Forslag til lov om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland, justitsministeriet, 28. april 2017, side 6.

²⁸ Betænkning om det grønlandske retsvæsen, den grønlandske retsvæsenkommission, betænkning nr. 1442/2004, bind 3, side 780.

²⁹ Eller anden kønslig omgang.

³⁰ Bestemmelsens stk. 2 medtages ikke.

2) *uden for ægteskab skaffer sig samleje eller anden kønslig omgang med en person, der befinder sig i en tilstand, i hvilken den pågældende er ude af stand til modsætte sig handlingen.*

Bestemmelsens stk. 2, omhandlende ulovlig tvang, medtages ikke her, da der alene undersøges for § 77, stk. 1.

Betingelsen ved, at dømme efter § 77, stk. 1, nr. 1, er at der har været anvendt vold, eller at der har været trussel om anvendelse af vold, ved det tiltvunget samleje.³¹

Hvis det forudsættes, at definitionen af vold i bestemmelsen, er det sammen som i den danske voldtægtsbestemmelse, betyder det at det skal forstås som *fysisk magtanvendelse*.³²

Det er derved ikke en betingelse, at der skal have været sket vold af en vis grovhed. I den danske voldtægtsbestemmelse og bestemmelsen i straffelovens § 244, er voldsbegrebet ikke nødvendigvis sammenfaldende; der kan være nogle grænsetilfælde for § 244, men som er omfattet af voldgrænsen i voldtægtsbestemmelsen. En forurettede, der bliver fastholdt af den tiltalte, vil f.eks. være omfattet af voldsbegrebet i straffelovens § 216, ligesom adskillelse af forurettedes ben vil være det, men hvor det ikke nødvendigvis behøver at være omfattet af voldsbegrebet i straffelovens § 216.³³ Det antages, at voldsbegrebet i den grønlandske voldtægtsbestemmelse, er det samme som i den danske.

Anvendelsen af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2, er begrænset til tilfælde, hvor overgrebet er begået uden for ægteskabet, men er i øvrigt ikke begrænset til tilfælde, hvor overgrebet er sket mod en person af samme køn, jf. kriminallovens § 82. Hvis der derfor, er sket samleje eller anden kønslig omgang begået mod en hustru eller mand, som ikke kan gøre modstand på grund af sin tilstand, kan den tiltalte ikke dømmes efter § 77, stk. 1, nr. 2. Det anses dog uforeneligt med den aktuelle forestilling af ægteskabet, hvorfor der er blevet foreslået om en udvidelse af § 77, stk. 1, nr. 2, så bestemmelsen også vil kunne anvendes indenfor ægteskabet.³⁴

---

³¹ Eller anden kønslig omgang.

³² Straffelovrådets betænkning om seksualforbrydelser, justitsministeriet, betænkning nr. 1534, bind 1, 2012, side 189.

³³ Strafferettens specielle del, Knud Waaben, 6. Reviderede udgave ved Lars Bo Langsted, 2014, side 73.

³⁴ Udkast til forslag til lov om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland, bemærkninger til lovforslaget, justitsministeriet, 28. April 2017, side 14.

Det gældende samlejebegreb i kriminallovens bestemmelser om seksualforbrydelser, omhandler alene samleje begået mellem en mand og en kvinde, ligesom det kun er vaginalt samleje der er omfattet, da analt samleje endnu ikke er omfattet af bestemmelsen.³⁵

Bestemmelsen i § 77, stk. 1, finder dog tilsvarende anvendelse på handlinger inden for anden kønslig omgang mod en person af samme køn, jf. kriminallovens § 82. Dette betyder, at handlinger begået mod en person af samme køn som omfatter: analt samleje, oralt samleje, kys på kønsdele, indføring af fingre eller genstande i skeden, og manipulation af lem, ligeledes er kriminaliseret i kriminallovens § 77, stk. 1.³⁶

Henvisningen til *en person, der befinder sig i en tilstand, i hvilken den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen*, omhandler situationer, hvor personen f.eks. er bevidstløs, stærk beruset, eller sover.³⁷

Som tidligere nævnt, indeholder kriminalloven ingen strammerammer, eller foranstaltningsrammer, hvorfor voldtægtsbestemmelsen naturligvis heller ikke nævner nogen ramme for foranstaltning i bestemmelsen, eller for den sags skyld; hvilken foranstaltning man bliver idømt ved overtrædelse af lovbestemmelsen. I henhold til kriminallovens § 147, stk. 1, kan en anbringelse i anstalt dog ikke overstige 10 år. Som tidligere nævnt, er det altid en individuel vurderingssag for kredsretten og landsretten, at vælge hvilken foranstaltning i henhold til kriminallovens § 119, der skal anvendes overfor den tiltalte, jf. kriminallovens § 118, stk.

---

³⁵ Udkast til forslag til lov om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland, bemærkninger til lovforslaget, justitsministeriet, 28. April 2017, side 9.

³⁶ Justitsministeriet, forslag til lov om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland, bemærkninger til lovforslaget, af 28. April 2017, side 9.

³⁷ Justitsministeriet, forslag til lov om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland, bemærkninger til lovforslaget, af 28. April 2017, side 13.

4. Domspraksis for kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1

---

4. 1. Samfundstjeneste og tilsyn - sagl.nr. K 024/17

4. 1. 2. Sagens faktum

Tiltalte havde været med til en fest, som forurettede også havde deltaget i. Under festen, havde tiltalte prøvet at kysse med forurettede, som forurettede ikke ville gå med til, hvorfor hun havde gået væk fra tiltalte. Tiltalte havde så blevet hidsig, hvorefter forurettede løb op til en hems, hvor tiltalte havde begyndt at røre ved hendes kønsdele, fastholdte hende og derefter voldtog hende. Forurettede havde bedt ham om at stoppe, uden held, og havde ligeledes forsøgt at få ham væk ved at slå ham i skridtet. Andre deltagere til festen, som bestod af mænd havde, ifølge forurettede, ikke forsøgt at stoppe det, men sad egentlig bare og overværede det. Det havde dog lykket forurettede og en anden kvindelig vidne, at trække tiltalte væk.

Der skulle gå over et år efter episoden, før forurettede fik mod på at anmelde hændelsen til politiet. Forurettede havde været så påvirket af hændelsen, at hun havde forsøgt at begå selvmord på grund af det.

4. 1. 3. Kredsretten

Tiltalte blev anset skyldig for overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1. I kredsretten blev tiltalte idømt anstaltsanbringelse i 1 år, og til at betale 60.000 kr. i tort godtgørelse til forurettede.

4. 1. 4. Analyse af kredsrettens dom

Tiltalte havde i kredsretten nægtet sig skyldig, med den begrundelse om at samlejet var frivillig. Tiltalte havde både til politiet og kredsretten forklaret, at forurettede havde været luder og at han stadig anså forurettede som luder. Kredsretten havde derfor haft en klar overbevisning om, at tiltalte havde en hensigt i at have samleje med forurettede. Her går

kredsretten ind og vurderer tiltaltes forsæt til samlejet og derved fandt tiltalte skyldig efter anklageskriftet.

I sin begrundelse for foranstaltningen, har kredsretten klargjort at udgangspunktet ved voldtægtssager i henhold til kriminallovens § 7, stk. 1, nr. 1, foranstaltes med anstaltsanbringelse i 1 år, som i øvrigt også var anklagemyndighedens påstand. Det blev dog ligeledes klargjort, at det som udgangspunkt ikke gælder for tilfælde hvor der er tale om forsøg. Kredsretten lagde ikke sagsbehandlingstiden, nogen betydning for sin udmåling.

4. 1. 5. Landsrettens begrundelse og resultat:

I landsretten var de enige om, at der havde foreligget samleje mellem tiltalte og forurettede tilbage i oktober 2014. Endvidere har landsretten lagt til grund – på baggrund af tiltaltes egen forklaring og forurettede forklaring - at forurettede forsøgte at stoppe tiltalte, uden at det lykkedes forurettede.

Med hensyn til udmålingen af foranstaltningen, var landsretten enig med kredsrettens udmåling af foranstaltningen; anstaltsanbringelse i 1 år. Men på grund af den lange sagsbehandlingstid, der havde været over 1 år fra kredsrettens dom – og oplysningerne om tiltaltes forhold, fandt landsretten, at der i denne her sag, var grundlag ”for at foranstalte tiltalte med 150 timers samfundstjeneste”, som skal opfyldes inden for 1,5 år. Udover dette, undergives tiltalte ligeledes tilsyn af Kriminalforsorgen i 2 år, jf. kriminallovens § 141.

4. 1. 6. Analyse af landsrettens dom

Landsretten lagde til grund, at forurettede uden held, flere gange bad tiltalte om at stoppe. Landsrettens enighed udspringes både af tiltaltes og forurettedes forklaringer, der ligeledes støttes af en vidne. Tiltalte havde ikke som sådan anvendt vold mod forurettede, men det anses for at fastholdelse af forurettede, er omfattet af voldsbegrebet i kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1, ligesom det er i straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1. (kilde)

I dommen, er det anført at landsretten har fundet ”at tiltalte i hvert fald på dette tidspunkt tiltvang sig samleje med forurettede ved at fastholde hende.” Det kan få en til at tro, at det for landsretten ikke har været nok beviser for, at lægge til grund, at hele samlejet har været ufrivilligt. Men det må anses for at være uden betydning, hvis samlejet har startet med at være frivillig, som så er endt med at være tvunget. Landsretten lagde til grund, at samlejet har været tiltvunget, da tiltalte fastholdte forurettede.

Der er dog utydeligheder hos forurettedes forklaring, da hun blandt andet har forklaret, at *"de andre så på", "de andre forsøgte også at trække ham væk", "en vidne forsøgte at trække ham væk", "mændene gjorde ikke noget"*.

Med hensyn til foranstaltningen og dets udmåling, anførte landsretten at landsretten kunne tiltræde kredsrettens udmåling af foranstaltningen på 1 år i anstalt. Landsretten slutter dog af, med at henvise til den lange sagsbehandling, og foranstalter tiltalte med samfundstjeneste i stedet for. Hvis der ikke havde været den lange sagsbehandlingstid, kunne det havde været interessant, at se om landsretten også herved ville have ændret kredsrettens udmåling af foranstaltningen, da landsretten også har henvist til tiltaltes personlige forhold.

4. 2. Betinget dom - sagl.nr. K 096/16

4. 2. 1. Sagens faktum

Tiltalte var tiltalt for overtrædelse af kriminallovens 77, stk. 1, nr. 1, jf. § 79 – voldtægt af barn. Tiltalte var ligeledes tiltalt for blufærdighedskrænkelse, jf. kriminallovens § 84, stk. 1., men der vil her kun blive analyseret for tiltaltes overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1.

I sagens omtalte voldtægt, var forurettede på gerningstidspunktet 13 år gammel. I kredsretten, havde forurettede forklaret, at mens hun lå på sofaen blev hendes benklæder trukket ned af tiltalte - som er hendes stedfar - hvorefter han havde samleje med forurettede. Tiltalte havde forklaret, at det var rigtigt, at han havde trukket hendes bukser ned, men at han ikke kunne huske, at han skulle have haft samleje med hende, men kunne huske, at han havde gnedet på hendes skamben.

4. 2. 2. Kredsrettens dom

Kredsretten fandt det bevist, at forurettede ikke var i stand til at modsætte sig handlingen, fordi hun var mindreårig og da tiltalte var fysisk stærkere, og derfor fandt kredsretten det for bevist, at tiltalte har overtrådt kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1, jf. § 79.

Med hensyn til foranstaltningen, fandt retten det passende med en foranstaltning i overensstemmelse med anklagemyndighedens påstand: anstaltsanbringelse i 10 måneder,

for de to tiltaler han er fundet skyldig i. Henset til forurettedes unge alder og det faktum om, at forurettede er tiltaltes steddatter, har kredsretten lagt det i skærpende retning. Tiltalte blev ligeledes idømt til at betale 60.000 kr. i tort godtgørelse til forurettede.

4. 2. 3. Analyse af kredsrettens dom

I tiltalen står der blandt andet, at tiltalte havde tvunget hende ned på en sofa, afklædte hende, og fastholdt hende, for derefter tiltvang sig samleje med forurettede. I kredsretten havde forurettede forklaret at hun lå på sofaen. Kredsretten henviste til, at forurettede var mindreårig og ikke var i stand til at modsætte sig, fordi tiltalte var fysisk stærkere. På det baggrund, fandt retten det for bevist, at tiltalte havde overtrådt kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1, jf. § 79. I dommen fremgår det ikke, at der skulle have været trusler om vold, eller vold indblandet. Tiltalte havde ligeledes forklaret, at han alene havde trukket forurettedes bukser ned. Det fremgår ikke, at han skulle have fastholdt hende eller trukket hende ned på sofaen. Fra forurettedes egen forklaring, fremgår der heller ikke noget om fastholdelse.

I henseende til foranstaltningen anfører kredsretten, at for skærpende retning skulle lægges oplysningerne om forurettedes alder, den familiemæssige forhold mellem forurettede og tiltalte, samt lovovertrædelsens grovhed. Kredsretten har ligeledes i deres overvejelse været opmærksom på, at de to forhold som tiltalte er tiltalt for, er 5 år gamle.

Kredsretten fandt tiltalte skyldig for overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1, og jævnfører det ligeledes for kriminallovens § 79. I henhold til § 79, dømmes den, som har samleje (eller anden kønslig omgang) med et barn under 15 år, for kønsligt forhold til børn, når gerningsmanden kendte barnets alder.

Henset til, at der ikke fremgår noget om vold eller fastholdelse, udover i tiltalen, kan det ikke anses for at være i overensstemmelse, at tiltalte dømmes for voldtægt i henhold til § 77, stk. 1, nr. 1. Det kan tænkes, at ved at kredsretten henfører forholdet til voldtægtsbestemmelsen, har det været en hensigt at understrege, at der er tale om en alvorlig forbrydelse på linje med voldtægt. Med ved at anvende og dømme for kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1, uden at der har været anvendt vold eller har været trusler om anvendelse af vold, sker der en udvidelse af bestemmelsen, som ikke er berettiget i henhold til bestemmelsens ordlyd.

4. 2. 4. Landsrettens begrundelse og resultat:

Til Landsretten, har forurettede givet en supplerende forklaring om, at hun har tilgivet tiltalte.

Landsretten fandt det bevist, at tiltalte ved at holde fast i forurettedes arm, tvang forurettede til samleje, efter han umiddelbart forinden afklæd hendes ben. Landsretten fandt det ligeledes bevist, at forurettede forgæves havde forsøgt at komme væk og råbe op, lige før tiltalte afklæd hende. Tiltalte fandtes herefter skyldig for voldtægt med den tilføjelse, at kriminallovens § 80, stk. 2 også citeres.

Med hensyn til udmålingen af foranstaltningen, tiltrådte landsretten den i kredsretten udmåling af foranstaltningen. Men på grund af sagsbehandlingstiden, der har forløbet sig i omkring 6 år, fandt landsretten, *"at det rent undtagelsesvist er forsvarligt at gøre anbringelsen betinget som nedenfor anført"*.

I denne vurdering, landsretten har gjort sig, har det også været tillagt en vis betydning, at forurettede på dommes afsigelse har daglig kontakt til tiltalte, og at hun har tilgivet tiltalte for voldtægten.

Anbringelsen i anstalten blev derfor gjort betinget i en prøvetid på 2 år.

4. 2. 5. Analyse af landsrettens dom

Landsretten fandt tiltalte skyldig i voldtægt, som anført i tiltalen, men landsrettens valgte ligeledes at tilføje kriminallovens § 80, stk. 2, i sin afgørelse. Dette betyder, at tiltalte er fundet skyldig for voldtægt efter § 77, stk. 1, nr. 1, kønsligt forhold til barn efter § 79, og til sidst; for forførelse efter § 80, stk. 2.

Kriminallovens § 80, stk. 1 omhandler forførelse, når en person misbruger sin overlegenhed og opnår samleje med en person under 18 år. Bestemmelsens stk. 2, er sådan set en udvidelse af personkredsen til stk. 1, da bestemmelsen anvendes, når en person som i stk. 1, har samleje med en person under 18 år, men hvor forurettede f.eks. er gerningsmandens stedbarn. I henhold til § 80, står der i øvrigt ikke noget om at samlejet skal have været tiltvunget.

Det kan tænkes, at landsretten har lagt afgørende vægt på forurettedes forklaring om, at hun ikke havde sagt noget, at tiltalte ikke holdte fast i hende, og igen nævner at hun ikke havde sagt noget, og at det var derfor landsretten ville have § 80, stk. 2, medciteret. Når tiltalte blev dømt for voldtægt, kan § 80 virke lidt overflødig.

Uanset, at landsretten tilføjede kriminallovens § 80, stk. 2, blev tiltalte fundet skyldig i voldtægt efter § 77, stk. 1, nr. 1, jf. § 79, da det for landsretten blev fundet bevist, at tiltalte tvang forurettede til samleje ved at holde fast i hendes arm, uagtet, at forurettede i sin supplerende forklaring, havde oplyst, at tiltalte ikke holdte fast i hende, og at hun ikke havde sagt noget, da tiltalte tog hendes gamacher af, og heller ikke under samlejet.

I landsrettens begrundelse, fremgår det ligeledes, at forurettede havde forsøgt at komme væk og råbe op. Dette fremgår bare ikke af forurettedes forklaring, hvilket kan virke lidt betænkeligt.

Med hensyn til foranstaltningen, blev udmålingen tiltrådt af landsretten. Landsretten henviser til forholdets grovhed og forurettedes alder, ligesom kredsretten, som for at indikere, at der er tale om en alvorlig lovovertrædelse.

Landsretten har dog tillagt den lange sagsbehandlingstid en betydeligt vægt i afgørelsen, og gjorde derfor anbringelsen betinget, men anførte *”at det rent undtagelsesvist er forsvarligt..”*. At forurettede havde daglig kontakt med tiltalte, ved dommens afsigelse, havde en vis betydning for landsrettens afgørelse, ligesom at oplysningen om, at forurettede havde tilgivet tiltalte, også havde en vis betydning, som anført af landsretten. Men det kunne have været spændende, at se, om dommen ville have samme resultat, hvis der ikke havde været så lang en sagsbehandlingstid.

4. 2. 6. Sammenfatning og samlet vurdering af dommene

Da der alene er fundet to domme indenfor kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1, for årene 2016, 2017, og det første kvartal af 2018, kan det konstateres, at voldtægt i Grønland sjældent sker med anvendelse af vold eller ved trussel om vold, jf. kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1. I den første dom - K024/17, er der *”alene”* sket fastholdelse, uden grovere vold begået af den tiltalte. Det kan derfor udledes fra den første dom, at voldbegrebet i kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1, defineres som den danske voldsbegreb. Tiltalte i den første dom, blev idømt 1 års anstaltsanbringelse i kredsretten, men på grund af den uheldige situation med sagsbehandlingstid, endte det med samfundstjeneste og tilsyn hos landsretten. I kredsretten blev der ikke tillagt betydning for den lange sagsbehandling, hvorimod landsretten tillagde det i formildende retning. Landsretten var ellers enig med kredsrettens udmåling af foranstaltning, så i teorien kan man nok sige, at hvis ikke der havde forløbet så

lang tid med sagsbehandlingen, så ville tiltalte egentlig have endt med 1 år i anstalten. Det, som også kunne være interessant ved det første dom, er situationen med de andre deltagere – mændene - i festen, som egentlig ikke forsøgte at gribe ind ved voldtægten, hvilket kan sætte spørgsmålstegn ved, om der kunne være tale om medvirken ved passivitet.³⁸ Det berører dog egentlig ikke tiltaltes skyld eller dom.

Den anden dom, endte heller ikke med en dom til anstaltsanbringelse, men i stedet en betinget dom. Det mærkværdige ved den anden dom, er at kredsretten endte med at statuere, at tiltalte havde anvendt vold, også selvom det ikke fremgik af forurettedes forklaring, at tiltalte skulle have tvunget hende ned på sofaen. Kredsrettens begrundelse for at fastslå, at tiltalte havde overtrådt kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1, er også lidt spøjst. Det kan virke lidt mærkeligt, at hævde at fordi forurettede var mindreårig og fordi tiltalte var fysisk stærkere, så var forurettede ikke i stand til at modsætte sig handlingen. Kredsretten statuerede, at forurettede ikke havde forsøgt at modsætte sig handlingen. Og landsrettens citerings tilføjelse af forførelsesbestemmelsen, så kan det virke besynderligt, at der er dømt efter § 77, stk. 1, nr. 1, når det sammenholdes med, at forurettede i landsretten havde forklaret, at der ikke var sket fastholdelse af forurettede. Forurettedes forklaring kan dog måske også være forårsaget af forurettedes fremkommet tilgivelse af tiltalte.

Til trods for, at der var tale om et barn og skønt, at der var tale om to forhold i den foreliggende dom, blev tiltaltes anstaltsanbringelse udmålt til en kortere periode, end der gjorde i den første dom.

---

³⁸ Strafferettens almindelige del, I, ansvarslæren, Knud Waaben, 5. Reviderede udgave ved Lars Bo Langsted, 2012, side 242.

5. Domspraksis for kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2

---

5. 1. Betinget dom - Sagl.nr. K 031/17

5. 1. 2. Sagens faktum

Forurettede og tiltalte kendte ikke hinanden, men havde været med til den samme fest. De havde ikke i løbet af natten snakket sammen, eller gjort tilnærmelser til hinanden. Under festen, var værterne gået i seng, ligesom tiltalte også var faldet i søvn. Forurettede havde fået henvist en seng at sove i og var derfor selv gået i seng - med sit tøj på. I løbet af morgenen, havde hun vågnet ved, at tiltalte havde stukket hans fingre op i hendes skede, mens han onanerede samtidig. Forurettede var blevet meget chokeret og vidste ikke hvad hun skulle gøre, men havde med sin albue skubbet til tiltalte. De havde ikke forvekslet ord til hinanden, men tiltalte havde efterfølgende gået sin vej.

5. 1. 3. Kredsretten

Kredsretten idømte tiltalte skyldig for tilsnigelse til samleje jf. kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2.

Anklagemyndigheden havde nedlagt påstand om 4 måneders anbringelse i anstalt.

Tiltalte havde i kredsretten erkendt sig skyldig. Kredsretten har om foranstaltningen fastlagt, at i sager som denne her sag, er foranstaltningen ubetinget anbringelse i anstalten. I vurderingen af foranstaltningsudmålingen, lagde kredsretten også vægt på, at tiltalte havde stoppet sin gerning, da forurettede vågnede.

Kredsretten har lagt vægt på, at der næsten var gået 2 år, siden lovovertrædelsen blev begået. Sagsbehandlingstiden i kredsretten havde varet lidt over 1,5 år. Kredsretten havde derfor fastlagt, at sagsbehandlingstiden der var forløbet, skulle tilregnes som en formildende omstændighed. Kredsretten idømte derfor tiltalte med anbringelse i anstalt i 60 dage. Kredsretten fastlagde, efter den faste takst, at tiltalte skulle betale tort godtgørelse på 40.000 kr., til forurettede.

5. 1. 4. Analyse af kredsrettens dom

Kredsretten fastlagde, at tilsnigelse til anden kønslig omgang ved indsættelse af fingre i en skede, foranstaltes med ubetinget anstaltsanbringelse. Kredsretten har ikke i deres begrundelse direkte sondret mellem egentlig samleje og anden kønslig omgang, men det kan dog erkendes ved kredsrettens formulering: *"I sager som nærværende sag er foranstaltningen ubetinget anbringelse i anstalten."* Det kan derfor aflæses til, at der egentlig sker en adskillelse mellem samleje og anden kønslig omgang, også selvom det ikke står eksplicit.

Kredsretten havde ved deres foranstaltningsfastsættelse, ikke medvurderet tiltaltes personlige oplysninger, men tillagde det en betydning, at tiltalte havde stoppet sin handling, da forurettede vågnede. Kredsretten havde overvejende lagt vægt på sagsbehandlingstiden, som en formildende omstændighed. Sagsbehandlingstiden og det at tiltalte stoppede, udgjorde tilsammen omkring en halvering af anklagemyndighedens påstand på 4 måneder i anstalt. Det kan tænkes, at udmålingen ville have set anderledes ud, hvis sagsbehandlingstiden ikke havde været så lang, da det også er sagsbehandlingstiden der udtrykkeligt er nævnt, som en formildende omstændighed.

Med hensyn til, at kredsretten har tillagt det for en betydning, at tiltalte stoppede sin gerning da forurettede vågnede, kan være en konstatering om, at kredsretten ville have vurderet sagen anderledes, hvis tiltalte ikke havde stoppet, men fortsat mens forurettede gjorde modstand. Da ville situationen ikke længere være omfattet af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2, men flytte sig over til § 77, stk. 1, nr. 1, hvis, i teorien, den tiltalte herefter begyndte at fastholdte forurettede.

Kredsretten gjorde en bemærkning om taksten for tort godtgørelse for overtrædelser af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2, men om det er den samme takts der bliver anvendt uanset om det er samleje eller anden kønslig omgang, kan ikke udledes herfor.

5. 1. 5. Landsrettens begrundelse og resultat:

For landsretten har sagen været behandlet som udmålingsanke, hvorfor skyldspørgsmålet ikke har været behandlet.

Med hensyn til fastsættelsen af foranstaltningen, havde landsretten været enig med kredsretten om, at karakteren og grovheden af gerningen, indebar en anbringelse i anstalt.

Landsretten har dog fundet, at anstaltstiden ikke burde være af samme længde, som i sager med egentlig samleje, når tiltalte i det omtalte "alene" indførte sine fingerspidser i forurettedes skede. Landsretten havde derfor fundet det passende, med en anbringelse i anstalt i en varighed af 3 måneder. Med hensyn til udmålingen af foranstaltningen, har landsretten også medvurderet den samlede sagsbehandlingstid, der er forløbet.

Alligevel, har landsretten gjort foranstaltningen betinget i henhold til kriminallovens § 129, stk. 1, da landsretten mente, at grovheden af forholdet ikke fandtes at tale imod det og da landsretten mente, at det var tiltrækkeligt, til at afholde tiltalte fra at begå ny kriminalitet. Prøvetiden blev fastsat til 1 år. Tort godtgørelsen blev halveret til 20.000 kr.

5. 1. 6. Analyse af landsrettens dom

I henseende til forholdets karakter og grovhed, har landsretten også ment, at foranstaltningen burde være en anstaltsanbringelse som i tilsvarende sager.

Landsretten har dog i sagen, sondret mellem egentlig samleje og anden kønslig omgang og har derfor fundet at udmålingen af foranstaltningen ikke burde udmåles som i sager, hvor der er sket egentlig samleje.

Kredsretten og landsretten var enig med hinanden, om foranstaltningsfastsættelsen i sager som i den omhandlende sag. Kredsretten og landsretten var dog ikke enige, hvad angår udmålingen af foranstaltningen. Kredsretten udmålte en kortere anstaltsanbringelse til tiltalte, på grund af sagsbehandlingstiden, hvorimod landsretten, sammenholdt med sagsbehandlingstiden, idømte tiltalte en længere anstaltstid end kredsretten; på 3 måneder. Det kan ikke af landsrettens begrundelse og resultat udledes, om hvordan foranstaltningsudmålingen ville have set ud, hvis sagsbehandlingstiden ikke havde været så lang, men hvis anklagemyndighedens påstand i 1. Instans på 4 måneder og påstanden i landsretten på 3 måneder sættes op imod her, kan det måske teoretisk siges, at sagsbehandlingstiden alene kan udgøre en nedsættelse på 1 måned. Det kan i hvert fald i denne her dom siges, at uanset sagen har været under behandling i længere tid, så sker der ikke en betydelig ændring ved udmålingen.

I modsætning til kredsretten, har landsretten også lagt vægt på tiltaltes personlige forhold. Landsretten fandt, at foranstaltningen burde gøres betinget, jf. kriminallovens § 129, stk. 1. I henhold til § 129, stk. 1, kan retten idømme en betinget anstaltdom, hvis det vurderes til at være nok til, at tiltalte ikke begår andre lovovertrædelser, eller hvis handlingens grovhed

ikke står i misforhold til anvendelse af denne foranstaltning. Uanset, at landsretten idømte tiltalte en længere anstaltsanbringelse end kredsretten gjorde, blev fuldbyrdelsen af foranstaltningen udsat. Det kan derudfra konstateres, at landsretten har lagt vægt på tiltaltes personlige forhold, idet landsretten mente, at en betinget dom ville være nok for den tiltalte at afholde sig fra ny kriminalitet.

Det kan til sidst lige nævnes, at landsretten ikke fandt lovovertrædelsen at være i sådan en omfang, at godtgørelsen skulle fastsættes som i kredsretten, hvorfor godtgørelsen blev nedsat til det halve.

5. 2. Anstaltsanbringelse i 3 måneder - Sagl.nr. K 059/16

5. 2. 2. Sagens faktum

Tiltalte var tiltalt for overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2. Tiltalte og forurettede havde begge to været meget fulde, samtidig med at de var høje af hash. Tiltalte havde til kredsretten forklaret, at han i fuldskab havde mistet sin bevidsthed, og at han lå ovenpå forurettede, da han var kommet til sig selv igen. Forurettede havde ligesom tiltalte, mistet sin bevidsthed i fuldskab, hvorefter hun var faldet i søvn af beruselse. Da forurettede vågnede, havde tiltalte skyndt sig at flytte væk, undskyldte og erkendte overfor forurettede, at han havde haft samleje med hende, mens hun sov.

5. 2. 3. Kredsrettens dom

I kredsretten blev tiltalte anset skyldig for overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2. Tiltalte havde i kredsretten erkendt sig skyldig i forholdet. Kredsretten idømte tiltalte anbringelse i anstalt i 3 måneder, ligesom han blev dømt til at betale tort godtgørelse på 40.000 kr. til forurettede. Kredsretten var af den opfattelse, at overtrædelser af den karakter som tiltalte har begået, burde som udgangspunkt medføre anstaltsanbringelse.

5. 2. 4. Analyse af kredsrettens dom

Anklagemyndigheden havde nedlagt påstand om 3 måneders anstaltsanbringelse. Om foranstaltningen, har kredsretten meldt klart ud, at det er kredsrettens opfattelse, at tilsnigelser til samleje med en person der ikke er i stand til at gøre modstand, som

udgangspunkt burde medføre en idømmelse for den tiltalte med en anbringelse i anstalt. Kredsrettens ordlyd "*som udgangspunkt*" kan være behæftet med en vis usikkerhed om, hvad der skal til for, at der ikke idømmes en anbringelse i anstalt. Der blev ikke i kredsrettens begrundelse direkte sondret mellem egentlig samleje eller anden kønslig omgang, men ved ordlyden "*den kriminalitet af den karakter, som tiltalte har begået*", er det tilstrækkeligt til at danne sig en klar forestilling om konsekvensen, ved overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2. Et udgangspunkt kan dog enten ende på en strengere eller en mildere måde. Kredsrettens ordlyd tydeliggør bare, at kriminalloven ikke er udstyret med foranstaltningsrammer.

5. 2. 5. Landsrettens begrundelse og resultat

Dommen i første instans blev afsagt 20. oktober 2015, mens landsretsdommen blev afsagt den 15. marts 2017. Landsretten stadfæstede kredsrettens fastsatte foranstaltning; tiltalte blev idømt anbringelse i anstalt i 3 måneder.

Landsretten fandt ikke sagsbehandlingstiden så lang, at den burde medføre en mildere foranstaltning.

5. 2. 6 Analyse af landsrettens dom

Landsretten var enig med kredsretten, og anså foranstaltningen anstaltsanbringelsen passende. Der var ingen udtalelser om, at overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2, bør medføre en anstaltsanbringelse, men idet landsretten finder foranstaltningen passende, vil der ikke være nogen holdepunkter for at sige, at overtrædelser som denne, normalt burde foranstaltes med andet end anstaltsanbringelse.

Sagen blev modtaget af landsretten 1 år før, der blev afsagt dom. Alligevel, har landsretten ikke fundet sagsbehandlingstiden, som en formildende omstændighed ved foranstaltningsudmålingen, da landsretten ikke fandt sagsbehandlingstiden så langvarig, at det burde have en betydning.

I afsnittet om landsrettens begrundelse og resultat, efter sagsbehandlingstiden står der: "*Landsretten har herved henset til sagens karakter.*". Det kan muligt være en belæg om, at ved overtrædelser af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2, normalt sondres mellem egentlig samleje og anden kønslig omgang, der vil kunne have en betydning ved fastsættelsen af foranstaltningen og udmålingen herfor.

Der har i landsretten, været supplerende forklaringer fra den tiltalte, om hans personlige forhold. Dertil, havde han informeret om sit hashforbrug og hans ønske om behandling mod hans misbrug. Det kunne have været interessant, at se om dommen ville have haft et andet udfald, hvis den tiltalte havde haft bedre forudsætninger for sit liv, eller om der alene er blevet lagt vægt på forbrydelsens grovhed.

5. 3. 1. Anstaltsanbringelse i 1 år - Sagl.nr. K 244/16

5. 3. 2. Sagens faktum

Tiltalte havde været prøveløsladt fra afsoning, af en samlet foranstaltning for en overtrædelse af samme bestemmelse som den omhandlende sag.

Forud for den omhandlende episode, havde tiltalte og forurettede i nogle weekender drukket sammen. En aften, havde tiltalte og forurettede taget hjem til forurettede, efter en bytur. I løbet af natten, var forurettede faldet i søvn. Da hun vågnede opdagede hun, at tiltalte var i gang med at have samleje med hende. Tiltalte havde fjernet sig med det sammen, da forurettede vågnede, hvor forurettede havde spurgt ham, hvordan han dog kunne finde på at gøre det, når de var venner. Tiltalte havde derefter svaret, at det var noget forurettede selv var gået med til. Forurettede forlod efterfølgende ikke stedet, men forblev hos tiltalte og drak videre af deres alkohol.

Anmeldelsen af episoden til politiet, havde hun ikke rigtig kunne huske, fordi *"hun nærmest havde glemt det.."*. Hun havde ligeledes forklaret i kredsretten, at hun omkring tiden for episoden fik blackouts på grund af alkoholen, og husker ej heller sin egen forklaring til politiet.

5. 3. 3. Kredsrettens dom:

Tiltalte blev ved dommen fundet skyldig for voldtægt ved tilsnigelse jf. kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2. Ved kredsretten blev tiltalte idømt 1 års anstaltsanbringelse samt tort godtgørelse til forurettede på 40.000 kr. Tiltalte havde erkendt sig skyldig.

I kredsretten er der blevet lagt væk på, at tiltalte, indenfor sin prøveløsladelse, var tiltalt for samme lovovertrædelse, som han ellers sad inde for. Retten kunne derfor ikke finde formildende omstændigheder og anklagemyndighedens påstand blev taget til følge.

5. 3. 4. Analyse af kredsrettens dom

I afsnittet om skyldvurdering fremgår det, at tiltalte erkendte, at have haft samleje med forurettede, men at han ikke havde voldtaget hende. Undersøgelsen af forurettede på sygehuset viser også, at nogen havde haft samleje med hende. Men det bemærkelsesværdige er, at kredsretten ikke har tillagt det noget mere, at tiltalte havde forklaret, at det var rigtigt at de havde haft samleje, men at det var noget forurettede selv var gået med til. I kredsrettens dom fremgår blandt andet:

"Tiltalte erkendte sig skyldig i tiltalen, idet han havde plejet samleje med VI uden hendes accept. Han erkendte dog, at han ikke havde tvunget hende til samleje."

Allerede der, står det misvisende om, hvad tiltalte havde erkendt sig skyldig for, da han ligeledes erkendte, at han ikke havde tvunget hende til samleje. I det grønlandske version af hans forklaring fremgår det, at han tilstod, at han havde haft samleje med forurettede, måske uden hendes accept. Endvidere havde han forklaret, at han havde haft samleje med hende uden tvang.

I øvrigt, fremgår det af forurettedes forklaring til kredsretten, at, da hun vågnede ved at tiltalte havde samleje med hende, havde spurgt tiltalte om hvorfor han havde gjort det, hvortil tiltalte havde svaret hende, at det var noget hun selv havde haft lyst til, og at det ikke var noget han selv havde gjort.

Det, som også kan afvige fra det forventelige er, at forurettede efter episoden blev hos tiltalte og drak videre. Hun havde ikke på eget initiativ rettet henvendelse til politiet, og havde heller ikke kunne huske sin forklaring til politiet. Men som kredsretten om foranstaltningen selv havde udtalt: *"T må forstå, når ens bedste ven ikke accepterer, vil samlejet med den pågældende være en lovovertrædelse."*

Tiltalte havde en reststraf på 168 dage, hvis man derfor skulle stille det teoretisk op, ville tiltalte højst sandsynligt have været idømt en kortere anstaltsanbringelse, da der i denne sag ikke er omstændigheder, der ville have været i skærpende retning.

5. 3. 5. Landsrettens begrundelse og resultat:

Landsretten stadfæstede kredsrettens dom. For landsretten, har tiltalte påstået hjemvisning.

Landsretten har lagt vægt på, at tiltalte havde været prøveløsladt og under prøvetiden, begået en overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2, som tiltalte netop for denne bestemmelse afsonede fra. (som en samlet foranstaltning i henhold til kriminallovens § 147, stk. 3, jf. stk. 2.)

Fordi sagen er indbragt for kredsretten inden prøvetidens udløb, fandt landsretten, at restforanstaltningen burde udløses. Landsretten dømte tiltalte til anbringelse i anstalt i en varighed af 1 år, jf. kriminallovens § 146. Den i landsretten fastsatte foranstaltning er en samlet foranstaltning, der omfatter tiltaltes henstående restforanstaltning på 168 dage, jf. kriminallovens § 150, stk. 1.

5. 3. 6 Analyse af landsretten dom

I sin begrundelse, har landsretten udelukkende refereret til tiltaltes tidligere begået lovovertrædelse af samme bestemmelse i kriminalloven, som i den omhandlede dom. Det virker som om, at det for landsretten har været afgørende, at tiltalte tidligere havde begået samme kriminalitet, og at lovovertrædelsen skete under tiltaltes prøveløsladelse, jf. kriminallovens § 150, stk. 1.

Det, der falder i øjnene er, at landsretten lige så vel ikke har sat spørgsmålstegn ved forurettedes håndtering af situationen efter voldtægten. Det anses for bevist, at der har været samleje mellem de pågældende personer, men det der kan undre en, er at både kredsretten og landsretten udelukkende fra forurettedes forklaring, har ligesom ment, at der været udført nok beviser for, at samlejet har foregået uden forurettedes accept, og at det kunne føre til domfældelse. Ifølge tiltalte, var forurettede jo ikke faldet i søvn, og selvom han havde erkendt at have haft samleje med forurettede, var det ikke voldtægten han havde erkendt.

Ud fra kredsrettens og landsrettens dom, kan det udledes til, at det kan være tilstrækkeligt, at lægge forurettedes forklaring til grund for en fældende voldtægtsdom. Nok mere tilbøjeligt, når der foreligger recidiv. Dommen illustrerer derfor, at det har en stor betydning for en domstols bedømmelse i sagen, om den tiltalte tidligere har begået lovovertrædelse(r).

5. 4. Betinget dom - Sagl.nr. K 037/17

5. 4. 1. Sagens faktum

Tiltalte var dømt for 2 forhold: kønsligt forhold til et barn, jf. kriminallovens § 79, samt for voldtægt, jf. kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2.

Det ene forhold handlede om en episode, da forurettede var 5 år gammel. Episoden skete i forbindelse med, at forurettede overnattede hos sin moster, og vågnede ved at tiltalte - hans grandfætter - suttede på hans lem.

Det andet forhold var sket 10 år senere, hvor forurettede af beruselse var faldet i søvn og vågnede ved, at tiltalte suttede på hans lem.

5. 4. 2. Kredsrettens dom:

Tiltalte var både dømt skyldig for kønsligt forhold til et barn i henhold til kriminallovens § 79, samt for voldtægt efter § 77. Det fremgår ikke nogen steder i hele dommen, om hvilken stk. i § 77, der er tale om. Det fremgår heller ikke i tiltalen. I tiltalens forhold 2, kan det dog læses frem til, at der er tale om § 77, stk. 1, nr. 2.

Tiltalte har i kredsretten erkendt sig skyldig i begge forhold. Kredsretten idømte tiltalte til anstaltsanbringelse i 6 måneder og til at betale tort godtgørelse på 60.000 kr. til forurettede.

Kredsretten har lagt vægt på, at forurettede kun var 5 år gammel, da det første overgreb skete, og at tiltalte er et familiemedlem. Med hensyn til forældelse, har kredsretten ikke ment, at sagen er forældet, og begrundede det med lovovertredelsens grovhed.

5. 4. 3. Analyse af kredsrettens dom

At det ikke fremgår overhovedet, hvilken stk. i § 77, virker lidt som en indikation for, at der i kredsretten, har været præget af manglende viden eller færdigheder omkring bestemmelsens anvendelsesområde. Under alle omstændigheder, er det hvert fald for upræcist, at det ikke er angivet hvilken stk. i voldtægtsbestemmelsen den tiltalte er dømt for.

I afsnittet om skyldvurderingen, er der en virkning af usikkerhed ved fastlæggelsen af bestemmelsen for forholdet 1. Tiltalte var tiltalt for overtrædelse af kriminallovens § 79, der omhandler kønsligt omgang med et barn under 15 år. Udsagnet: *"Retten mener, at tiltalte*

har overtrådt kriminallovens § 79 .. da tiltalte suttede på forurettedes lem.”, kunne godt have været mere bestemt og direkte. Ordvalget, skal dog ikke diskuteres yderligere. Forholdet kunne ligeså godt have været ført under kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2, med en henvisning til § 79, når der var tale om, at forurettede var ude af stand til at modsætte sig handlingen, pga. søvn.

For det andet forhold, er tiltalte ligeledes tiltalt for at have suttet på forurettedes lem, mens forurettede sov. Om hvilken bestemmelse overtrædelsen er henført, er endnu engang ufuldstændig og unøjagtig, da der alene er angivet at: *”Retten mener, at tiltalte har overtrådt kriminallovens § 77 – voldtægt – da han suttede på sovende Fs lem.”*. Det forekommer for ufyldstgørende, at bestemmelsen ikke bliver præciseret, og at der ikke sker en adskillelse mellem de former for voldtægt, der er kriminaliseret i kriminallovens § 77, stk. 1.

Det kan forekomme undrende for en, at kredsretten (eller anklagemyndigheden) vælger at bruge to forskellige bestemmelser, når der i den konkrete sammenhæng, var tale om samme handling. Så vidt der kan læses ud fra voldtægtsbestemmelsen, er der ikke angivet et maksimumsalder, og ved at henføre det første forhold til voldtægtsbestemmelsen, ville det virke som en indikation for at der er tale om en alvorlig forbrydelse på linje med voldtægt.

Om foranstaltningen, har kredsretten lagt vægt på forurettedes alder ved det første overgreb, og dermed tillagt det en betydelig vægt ved foranstaltningsudmålingen. Det er en klar indicium på, at det betragtes som en alvorlig forbrydelse når en forurettede er et barn.

5. 4. 4. Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten stadfæstede kredsrettens dom, men gjorde anstaltsanbringelsen betinget med 1 års prøvetid. Landsretten præciserede, at der i det andet forhold, var tale om en overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2.

5. 4. 5. Analyse af landsrettens dom

I landsretten var sagen behandlet som udmålingsanke, hvor både anklagemyndigheden og tiltalte havde påstået, at anstaltsanbringelsen skulle gøres betinget. Det fremgår ikke i dommen, hvilken begrundelse landsretten har haft ved at tage parternes påstand til følge. I sin begrundelse fremgår det kun kort om, at der i forhold 2 var tale om en overtrædelse af

kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2. Det kan derfor konstateres, at der i landsretten sondres mellem nr. 1, og nr. 2, i § 77, stk. 1.

Med hensyn til betinget gjorte anstaltsanbringelse, må landsretten have ment, at det ville være tiltrækkeligt for tiltalte at afholde sig fra yderligere lovovertrædelse, jf. kriminallovens § 129, stk. 1, nr. 1. Landsretten må også have vurderet det til, at grovheden af forbrydelsen ikke vejede tungere for en ubetinget anstaltsanbringelse, jf. § 129, stk. 1, nr. 2.

Ud fra at der ikke er rettet opmærksomhed på henførelsen af det første forhold, må det antages, at det også vurderes mest hensigtsmæssigt, at henføre det under kriminallovens § 79, og ikke under voldtægtsbestemmelsen, uagtet det eneste forskel mellem forholdene var alderen hos forurettede.

5. 5. Samfundstjeneste og tilsyn Sagl.nr. K 194/16

5. 5. 1. Sagens faktum

Tiltalte og forurettede var gode venner, der havde været til en fest sammen. Tiltalte havde den pågældende nat, ikke haft et sted at sove og skulle derfor overnatte hos forurettede. De havde begge to faldet i søvn i hver sin ende af sengen, da forurettede vågnede ved, at tiltalte lå oven på hende og havde samleje med hende. Ifølge tiltalte, havde han ikke kunne huske noget, og kom først til sig selv igen, da forurettede forsøgte at få ham væk ved at sparke til ham.

5. 5. 2. Kredsrettens dom:

Tiltalte blev i kredsretten dømt for overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2. Tiltalte havde erkendt at han havde haft samleje med forurettede, men havde ligeledes oplyst, at han ikke kunne huske, om tiltalte havde fået accept af forurettede til samlejet.

Kredsretten idømte tiltalte med anbringelse i anstalt i 3 måneder. Det blev i kredsretten vurderet til, at kriminaliteten ikke var så banal, at den kunne resultere i betinget anstaltsanbringelse.

Det er i kredsretten blevet lagt vægt på, at forurettede og tiltalte havde et venskab til hinanden, og at forurettede havde tillid til ham. Med hensyn til sagsbehandlingstiden, der har været i omkring 2 år, har kredsretten taget dette til formildelse. Tiltalte skal til forurettede betale tort godtgørelse på 40.000 kr.

5. 5. 3. Analyse af kredsrettens dom:

Anklagemyndigheden havde nedlagt påstand om 4 måneders anstaltsanbringelse. Om fastsættelsen af foranstaltningen, udelukkede kredsretten betinget anbringelse i anstalt, med den begrundelse at sagens omhandlende voldtægt ikke var så banal. Udsagnet kan omfattes som om, at det kun er banale kriminalitet, der kan medføre betinget anstaltsanbringelse, men at voldtægt er udelukket. Det er dog grovheden af forbrydelsen, der menes her, idet kredsretten ikke vurderer at grovheden af lovovertrædelsen ikke talte imod at anvende betinget anstaltsanbringelse. Det kan godt være muligt, at kredsretten på baggrund af tiltaltes personlige oplysninger og hans ønsker om uddannelse, havde vurderet at en betinget anstaltsanbringelse ville være tiltrækkeligt til at afholde ham fra yderligere kriminalitet, men at det ikke var hensigtsmæssig, når det sammenlægges med grovheden af lovovertrædelsen.

Kredsretten tog endvidere i betragtningen, at tiltalte og forurettede havde et venskab i mellem sig, og at forurettede derfor (ellers) havde tillid til tiltalte. Om det er en henvisning til, at tillid har en betydning for foranstaltningsafgørelsen, er tvivlsomt.

Kredsretten anførte ligeledes, at sagsbehandlingstiden er en formildende omstændighed, hvorfor udmålingen af anstaltsanbringelsen blev nedsat til 3 måneder i modsætning til anklagemyndighedens påstand på 4 måneder. Kredsretten henviste til kriminallovens § 146, men henviser i øvrigt ikke til om det er for at forebygge, at tiltalte begår yderligere lovovertrædelser, eller om det er af hensyn til voldtægtens grovhed, kan ikke siges med sikkerhed. Alt i alt, synes dommen at være præcis med hensyn til henførelsen af forholdet til § 77, stk. 1, nr. 2, da kredsretten tilføjer en kort og præcis grund til at forholdet var omfattet af netop denne bestemmelse.

5. 5. 4. Landsrettens begrundelse og resultat:

Landsretten idømte tiltalte samfundstjeneste i henhold til kriminallovens § 140. Som anklagemyndigheden bemærkede om, så er det i landsretten tiltrådt, at en foranstaltning som udgangspunkt udmåles til en anbringelse i en anstalt i 4 måneder, i en sag hvor der er tale om overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2.

Udover dette, fører Kriminalforsorgen tilsyn med tiltalte under samme periode. I henhold til kriminallovens § 135, er det ligeledes fastsat som et vilkår om, at tiltalte ligeledes undergiver sig afvænningsbehandling for misbrug, hvis det bestemmes af Kriminalforsorgen. Landsretten har lagt væk på sagsbehandlingstiden, der ikke skyldtes tiltaltes forhold, at forholdet er over tre år gammel, tiltaltes erkendelse og hans indsigt i hans begåede lovovertrædelse. Landsretten har ligeledes lagt vægt på, at tiltalte har omlagt sit liv, sådan så han ikke vil komme til at gøre samme. Tiltalte var i gang med en uddannelse og ønskede at få hjælp til at stoppe helt med sit brug af euforiserende stoffer, hvilket også var blevet lagt vægt på i landsretten.

5. 5. 5. Analyse af landsrettens dom

Landsretten tiltrådte anklagemyndighedens bemærkning om, at overtrædelser af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2 som udgangspunkt foranstaltes med 4 måneders anstaltsanbringelse. Ud fra landsrettens tiltrædelse, kan det dog ikke udledes til, om udmålingen både gælder for samleje og anden kønslig omgang, eller om der skelnes herfor. Udmålingen som gjort i kredsretten blev tiltrådt af landsretten. Landsretten tilsluttede sig ligeledes kredsrettens bemærkning, om sagsbehandlingstidens betydning ved udmålingen af foranstaltningen. Landsretten var enig i, at henset til at sagen omhandlede tilsnigelse til samleje med en sovende person, da vil der kun være en begrænset forkortelse til, uanset at sagen har været i omkring 2 år, som i øvrigt ikke skyldtes tiltaltes forhold. Det peger lidt på, at landsretten er i den opfattelse, at samleje med en person, der ikke er i stand til at gøre modstand, ikke burde foranstaltes med andet end anstaltsanbringelse, om end der har været en lang sagsbehandlingstid. Groft sagt, betyder det i princippet at i en sag som denne her, da vil en sagsbehandlingstid på omkring 2 år, vil betyde 1 måneds forkortning af foranstaltningen, hvis da der er blevet foranstaltet med en anstaltsanbringelse.

På trods af landsrettens enighed med kredsretten, endte landsretten med at idømme tiltalte med en 120 timers samfundstjeneste, der skal være opfyldt indenfor 1 år. Med det valg, kan det egentlig utvivlsomt antages, at landsretten ved at vælge samfundstjeneste, har vurderet lovovertrædelsen for grov til at anvende betinget anstaltsdom, jf. kriminallovens § 140, nr. 2. Det er tvivlsomt, om vurderingen ville havde været det samme, hvis tiltaltes personlige forhold havde forholdt sig anderledes, da landsretten havde tiltrådt kredsrettens

vurdering om, at sagsbehandlingstiden alene ville betyde en forkortelse af foranstaltningsudmålingen.

Sammenfatning og samlet vurdering af dommene

Det kan konstateres, at voldtægt i Grønland sker oftere i situationer, hvor forurettede er i en tilstand, hvori den pågældende er ude af stand til at gøre modstand, end hvor voldtægt sker ved vold eller trussel om vold. Der er flere sager om voldtægt i henhold til kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2, end i henhold til § 77, stk. 1, nr. 1, hvilket højst sandsynligt også betyder, at der er flere politianmeldelser om voldtægt ved tilsnigelse til samleje end voldtægt hvor vold er anvendt. I alle tilfældene af dommene, har der været alkohol indblandet, hvilket ikke er besynderligt i henhold til betingelsen om tilstanden i § 77, stk. 1, nr. 2.

Af de 5 domme der er nævnt, er det kun 2 af dommene, der er endt med anstaltsanbringelse. Begge af de domme, omhandler fuldbyrdet samleje, og ikke anden kønslig omgang. I den første dom, hvori der blev dømt anstaltsanbringelse, blev anklagemyndighedens påstand taget til følge. I landsretten blev dommen stadfæstet, hvilket betyder at landsretten og kredsretten har været meget enige med hensyn til foranstaltningen og udmålingen herved.

Den anden dom, der endte med 1 års anstaltsanbringelse, er med sin varighed den hårdeste sanktion, der er blevet anvendt i de domme der er blevet analyseret. Det er dog ikke alene overtrædelsen af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2, der har været udslagsgivende i sagen, da den tiltalte tidligere havde en restforanstaltning for samme forbrydelse. Denne dom er derfor skelsættende i forhold til, undersøgelsen om forskellen ved domstolenes fastsættelse af foranstaltningerne og udmålingerne herved, når der dømmes efter kriminallovens § 77, stk. 1, i henholdsvis nr. 1 og nr. 2.

De andre to domme, der endte med en betinget dom, omhandler begge om anden kønslig omgang end samleje. I den første dom, havde kredsretten tillagt sagsbehandlingstiden en afgørende betydning og dømte tiltalte med 60 dages anstaltsanbringelse, sammenlignet med anklagemyndighedens påstand på 4 måneder. Landsretten sondrede mellem egentlig

samleje og anden kønslig omgang og udmålte foranstaltningen noget længere end kredsretten gjorde, også selvom landsretten havde medvurderet den samlede sagsbehandlingstid. Landsretten fulgte dog gerningsmandsprincippet og anvendte kriminallovens § 129, stk. 1, og gjorde dommen betinget.

Den anden dom, der endte med en betinget dom, blev ellers i kredsretten dømt til 6 måneders anstaltsanbringelse, men endte med en betinget dom i landsretten. også selvom landsretten ikke har begrundet sin resultat, kan det udledes til at landsretten i denne her sag, også har anvendt gerningsmandsprincippet, da landsretten ved at gøre dommen betinget, underforstået skønner at det er tilstrækkeligt til at afholde gerningsmanden fra yderligere lovovertrædelser.

I den sidste dom, var kredsretten og landsretten overordnet enige med hinanden om, at når der var tale om overtrædelser af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2, skulle det som udgangspunkt foranstaltes med anstaltsanbringelse, og at sagsbehandlingstid kun vil udgøre en begrænset forkortning af anstaltstiden. Der var i sagen tale om egentlig samleje. Sammenholdt med sagsbehandlingstiden, udmålte kredsretten anstaltsanbringelsen til 3 måneder, hvilket landsretten tiltrådte. Landsretten fandt dog grundlag for, at foranstalte tiltalte med samfundstjeneste. Her har landsretten også lagt vægt på gerningsmandsprincippet, som blandt andet kan udledes fra, at landsretten som begrundelse har anset for centralt, at tiltalte har erkendt og at tiltalte havde indsigt i grunden til at han har begået forbrydelsen, samt hans omlæggelse af hans liv, så han ikke recidiver.

6. Frifundne domme af landsretten

---

6. 1. Sagl.nr. K 039/17

6. 1. 2 Sagens faktum

Tiltalte var tiltalt for overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2, ved at have skaffet sig samleje med forurettede, der var ude af stand til at modsætte sig på grund af træthed og/eller spiritus påvirkethed.

Forurettede havde i sin forklaring til retten oplyst, at forurettede med en del andre var til fest, som tiltalte også havde deltaget i. Hun havde lånt et gæsteværelse og havde haft samleje med en anden, og havde efterfølgende faldet i søvn uden tøj på. Hun vågnede ved, at tiltalte havde samleje med hende, og havde i første omgang troet, at det var den samme mand, som hun havde haft samleje med tidligere. Da hun fandt ud af, at det var tiltalte, havde hun hvorefter så skubbet ham væk.

6. 1. 3 Kredsrettens dom

Kredsretten fandt tiltalte skyldig for overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2, og idømte tiltalte anstaltsanbringelse i 4 måneder. Tiltalte havde hverken erkendt sig skyldig eller nægtet sig skyldig.

6. 1. 4 Analyse af kredsrettens dom

Om skyldvurderingen, har kredsretten alene lagt forurettedes forklaring til grund og dermed fundet for bevist, at tiltalte havde tilsneget sig til samleje med forurettede. Som skærpende omstændighed, havde kredsretten lagt vægt på at tiltalte havde udvist særlig hensynsløshed ved at have skaffet sig samleje med forurettede, mens hun sov. Kredsretten bemærkede endvidere, at forurettede og tiltalte var gode venner, men at de aldrig havde haft gjort tilnærmelser til hinanden. Det er utydeligt, hvilken omstændighed kredsretten har fundet skærpende – om det er i forhold til overtrædelsen af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2, eller som angivet af kredsretten, at tiltalte, uden forurettedes samtykke, har haft samleje med hende, på trods af at de var gode venner.

6. 1. 5 Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten frifandt tiltalte med den begrundelse, at der ingen var objektive beviser, der skulle bekræfte, at der havde haft fundet samleje mellem tiltalte og forurettede. Landsretten har endvidere bemærket, at tiltalte ikke kunne huske hvad der skete. Landsretten har derudover tillagt forklaringen, af den eneste ædru vidne der var til stede, en stor betydning for skyldsspørgsmålet.

6. 1. 6. Analyse af landsrettens dom

Landsretten kunne ikke, efter vidnernes forklaring, finde overensstemmelse mellem tidsfaktoren og det passerede. Landsretten fandt derfor forklaringen af vidnet der var ædru, som troværdig, og fandt at forklaringen skabte begrundet tvivl om, *”hvilken grad alkohol har haft indvirkning på forurettedes erindring om den øvrige del af hændelsesforløbet, og om tiltalte har tilsneget sig samleje med hende.”*.

Det er muligt, at landsretten her henviste til, at forurettede havde troet, at det var en anden mand, som hun havde haft samleje med tidligere på natten, som havde samleje med hende. I den henseende, hvis det antages at forurettede havde været vågen hele hændelsesforløbet, har der jo foreligget stiltiende samtykke.

Landsretten har derfor ikke lagt alene forurettedes forklaring til grund, men har sat spørgsmålstejn ved, om det kunne have været muligt, at forurettede havde givet tiltalte samtykke til samlejet. Landsretten valgte til slut, at konstatere at der ikke forelå beviser for, at tiltalte skulle have haft skaffet sig samleje med forurettede, mens hun, på grund af søvn, var ude af stand til at modsætte sig handlingen.

6. 2. Sagl.nr. K 108/16

6. 2. 1. Sagens faktum

Tiltalte var tiltalt for overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2. Forurettede havde, sammen med nogle andre, været hjemme hos tiltalte og drukket nogle øl. Forurettede havde i sin forklaring oplyst, at hun var faldet i søvn fordi hun havde været så beruset. I

mellemtiden var hendes veninder gået, og vågnede ved at tiltalte havde samleje med hende. Ifølge tiltaltes forklaring, havde forurettede selv gået med til samlejet.

6. 2. 2. Kredsrettens dom

Kredsretten dømte tiltalte skyldig for overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2. Kredsretten lagde afgørende vægt på forurettedes forklaring, som kredsretten fandt troværdig. Om foranstaltningen oplyste kredsretten, at det efter kredsrettens opfattelse fastsættes foranstaltningen for tilsnigelse til samleje, som udgangspunkt til anbringelse i anstalt, jf. kriminallovens § 146, stk. 1.

Kredsretten fastsatte anbringelsen i anstalt på 4 måneder, med den begrundelse at tiltalte tidligere har begået samme kriminalitet.

6. 2. 3. Analyse af kredsretten

Uanset, at tiltalte under sagen har nægtet sig skyldig og forklaret at forurettede selv havde givet samtykke til samlejet, lagde kredsretten afgørende vægt på forurettedes forklaring og fandt hendes forklaring troværdig, på trods af at hun i sin forklaring, havde fortalt at hun var blevet meget chokeret og bange, og havde følt at hun ikke havde været i stand til at gøre noget, og hvor hun bare ventede på at tiltalte skulle stoppe. Kredsretten havde vist nok heller ikke tillagt det en betydning, at der ikke forelå nogen objektive beviser for, at der havde fundet samleje, eller at forurettede ikke havde prøvet at stoppe handlingen.

At tiltalte tidligere har været foranstaltet for samme forbrydelse – tilsnigelse til samleje -, har sandsynligvis i en stor grad haft en betydning for kredsrettens vurdering af tiltaltes sag.

Med hensyn til foranstaltningen, virker det lidt til at kredsretten måske ikke ville have haft udmålt foranstaltningen til 4 måneder, da kredsretten, som begrundelse for at følge anklagemyndighedens påstand, angav at fordi tiltalte tidligere har været dømt for samme forbrydelse, så fandt kredsretten 4 måneders anstaltsanbringelse passende.

6. 2. 4. Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten frifandt tiltalte, med den begrundelse, at der ikke var ført beviser for, at forurettede befandt sig i en tilstand, hvor hun var ude af stand til at modsætte sig

handlingen. Forurettede havde blandt andet forklaret, at hun godt kunne have været vågen og samtykket til samlejet med tiltalte.

6. 2. 5. Analyse af landsrettens dom

Modsat kredsretten, så satte landsretten spørgsmålstegn ved, om forurettede godt kunne have givet tiltalte accept til samlejet. Landsretten tillagde det en stor betydning, at forurettede havde forklaret: *"Hun ved ikke, om hun måske på grund af alkohol bare ikke har kunnet huske, at de begyndte at have samleje. Hun kan i hvert fald ikke huske, hvordan det startede."* For landretten havde forurettede også forklaret, at hun ikke gjorde noget da hun vågnede, og havde endvidere forklaret: *"hun kunne godt tro, at hun var vågen, men at hun havde blackout, så hun ikke kan huske det."*

Det kan konstateres, at landsretten ikke bare har lagt afgørende vægt på forurettedes forklaring om, at hun vågnede ved at tiltalte havde samleje med hende, men gik videre end det og forholdte sig kritisk over, at forurettede havde været stærkt påvirket af alkohol, der påvirkede hendes hukommelse.

Men landsrettens begrundelse for at frifinde tiltalte om, at der ikke var ført beviser for, at forurettede havde befandt sig i en tilstand, hvor hun var ude af stand til at modsætte sig handlingen, fastlægger at for at kunne dømmes efter kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2, skal der være ført tilstrækkelig beviser for, at betingelsen for at være i en tilstand, i hvilken man er ude af stand til at modsætte sig handlingen, skal være opfyldt.

Landsretten har ikke lagt vægt på, at tiltalte tidligere har været dømt for tilsnigelse til samleje.

6. 2. 6. Sammenfatning og samlet vurdering af dommene

I den første dom, blev tiltalte i kredsretten anset skyldig for overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2, og blev idømt anstaltsanbringelse i 4 måneder. For landsretten var sagen behandlet som bevisanke, hvor tiltalte blev frifundet af landsretten. Kredsretten lagde alene forurettedes forklaring til grund og på baggrund af det fundet det for bevist, at tiltalte havde overtrådt kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2. Modsat kredsretten, havde landsretten i bevisførelsen, medbragt en forklaring af en vidne, som var ædru som den eneste den

pågældende nat. Som udslagsgivende, tillagde landsretten ligeledes, at der ikke var nogen objektive beviser for, at der havde fundet samleje sted mellem forurettede og tiltalte.

I den anden dom, blev tiltalte også anset skyldig for overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2., og blev idømt anstaltsanbringelse i 4 måneder. Kredsretten lagde udelukkende vægt på forurettedes forklaring; fandt det troværdigt og derved fandt det for bevist, at tiltalte var skyldig efter tiltalen. Det kan være muligt, at kredsretten har været mere tilbøjelig til at anse tiltalte skyldig, men hans tidligere forbrydelse, der også omhandlede tilsnigelse til samleje i henhold til kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2. Kredsretten havde endvidere lagt vægt på, at forurettede var blevet chokeret og bange, og *følte* at hun ikke var i stand til at gøre noget og bare måtte vente på at han stoppede. Det anses, for at være en ukorrekt måde at anvende § 77, stk. 1, nr. 2, da det er en betingelse for at kunne anvende nr. 2, er, at man har været i en tilstand der gør, at man ikke er i stand til at gøre modstand, og ikke, at man alene har *følt*, at man ikke var i stand til at gøre modstand. Landsretten fandt ikke at der var ført beviser for, at forurettede havde befundet sig i en tilstand, hvor hun havde været ude af stand til at modsætte sig, hvorfor landsretten frifandt tiltalte. Det kan derfor konstateres, at landsretten har krævet yderligere beviser for sin vurdering, om samlejet virkelig var omfattet af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2.

7. Retsgrundlaget for voldtægt i dansk ret

---

7. 1. Straffelovens § 216 om voldtægt

Voldtægtsbestemmelsen i straffeloven lyder således:

Straffeloven § 216, stk. 1.: for voldtægt straffes med fængsel indtil 8 år den, der

- 1) tiltvinger sig samleje ved vold eller trussel om vold eller*
- 2) skaffer sig samleje ved anden ulovlig tvang, jf. § 260, eller med en person, der befinder sig i en tilstand eller situation, i hvilken den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen.*

Stk. 2.: for voldtægt straffes med fængsel indtil 12 år den, der har samleje med et barn under 12 år.

Klart og tydeligt, fremgår det i straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1, at en person straffes for at tiltvinge sig samleje ved vold eller trussel om vold. Straffen er med fængsel op til 8 år. Det er ligeledes kriminaliseret i straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2, hvis en person skaffer sig samleje ved anden ulovlig tvang, jf. § 260, eller hvis en person skaffer sig samleje med en person, der er ude af stand til at yde modstand pga. ens tilstand eller situation. Strafniveauet er højere for så vidt angår samleje med et barn under 12 år, jf. § 216, stk. 2.

Ved straffelovens § 216, er det allerede fastsat hvilken straf, voldtægt indebærer, og hvilken strafferamme der er, jf. dog stk. 3.

Begrebet samleje, omfatter ikke kun samleje ved indførelse af penis i vagina, men tillige analt samleje, uanset om samlejet er begået mellem personer af samme køn eller personer af forskelligt køn.³⁹ Før lovændringen, var dette kriminaliseret i straffelovens § 225, om andet seksuelt forhold end samleje. Der straffes ligeledes for voldtægt efter §§ 216-224, når der er tale om andet seksuelt forhold end samleje, jf. straffelovens § 225.

---

³⁹ Lov 2013-06-12 nr. 633 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning og lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v.

Med hensyn til voldsbegrebet, og hvad der er omfattet under voldtægtsbestemmelsen, er vurderingen lempeligere end straffelovens voldsbegreb jf. § 244.⁴⁰

Andre betingelser om, at samlejet skal være tiltvunget, årsagssammenhæng mellem volden og samlejet, er følgelige omstændigheder, der skal være opfyldt. Begrebet andet seksuelt forhold end samleje bliver normalt beskrevet som handlinger *”der har en samlejelignende karakter, fungerer som surrogat for samleje eller i øvrigt i forhold til den krænkede eller misbrugte part rummer et seksualovergreb, der nærmer sig til samleje.”*.

Som udgangspunkt, skal der som minimum have været berøring mellem den enes kønsdel og den andens legeme, for at være omfattet af straffelovens § 225.⁴¹

---

⁴⁰ Strafferettens specielle del, Knud Waaben, 6. Reviderede udgave ved Lars Bo Langsted, 2014, side 73.

⁴¹ Straffelovrådets betænkning om seksualforbrydelser, justitsministeriet, bind 1, betænkning nr. 1534, 2012, side 192.

8. Domspraksis for straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1.

---

8. 1. U2018.1317V – 2,5 års fængsel for forsøg på voldtægt

8. 1. 2. Sagens faktum

Tiltalte var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1, jf. § 21, ved at have forsøgt at tiltvinge sig samleje med hende. Tiltalte havde grebet fat om forurettedes arme og fastholdte hende, hvor hun så derefter var faldet ned på jorden. Tiltalte havde ligeledes presset hendes hoved ned i jorden, sat sig ovenpå hende og forsøgte at sprede hendes ben. Tiltaltes forsøg på voldtægt havde mislykkedes, idet forurettede gjorde modstand.

8. 1. 3. Byrettens begrundelse og afgørelse

Byretten fandt det for bevist at tiltalte havde gjort sig skyldig for forsøg på voldtægt, jf. straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1, jf. § 21. Anklagemyndigheden havde nedlagt påstand om fængsel i ikke under 2 år. Byretten fastsatte straffen til 2 år i fængsel. Udover forholdets karakter, lagde byretten vægt på overfaldet af forurettede med den hensigt at voldtage hende, og den krænkelse, der er sket i forbindelse med gerningen, jf. straffelovens § 216, stk. 4.

8. 1. 4. Analyse af byrettens dom

Ved en fastsættelse af straf for overtrædelse af straffelovens § 216, har den særlige krænkelse også betydning for vurderingen, jf. straffelovens § 216, stk. 4. På trods af, at der er tale om forsøg og ikke fuldbyrdet voldtægt, fik tiltalte en straf på 2 år, der nok kan begrundes med, at der var tale om forsøg på overfaldsvoldtægt, der normalt straffes strengere end andre typer voldtægt, da et overfald i sagens natur er et skærpende omstændighed.⁴²

---

⁴² Straffelovrådets betænkning om seksualforbrydelser, justitsministeriet, bind 1, betænkning nr. 1534, 2012, side 33.

8. 1. 5. Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten forhøjede straffen til 2 år og 6 måneder i fængsel. Landsrettens begrundelse er lå på det nye stk. 4, i straffelovens § 216, om den særlige krænkelse, der er forbundet med lovovertrædelsen, der skulle forhøje straffene for voldtægt, jf. lov nr. 635 af 8. Juni 2016.⁴³

8. 1. 6. Analyse af landsrettens dom

I landsrettens begrundelse fremgår det, at med lovændringen, der har lagt op til en generel forhøjelse af strafudmålingen for voldtægt, er med 1 år i forhold til den daværende gældende straffniveau. Det fremgår ligeledes, at for et fuldbyrdet overfaldsvoldtægt vil det som udgangspunkt straffes med 3 år og 6 måneders fængsel. Også selvom, der ved lovændringen ikke har været oplysningerne om forsøg på overfaldsvoldtægt, har landsretten gået ud fra, at der også for forsøg er indgået en strafforhøjelse på overfaldsvoldtægt.

Det fremgår ikke af landsrettens dom, hvad de, har i sagen, har anset som omfattet af den særlige krænkelse i henhold til straffelovens § 216, stk. 4. Men det er implicit ved anvendelsen, at der er lagt op til at der med lovændringen i 2016, er sket en generel forhøjelse af straffen for voldtægt, for at den krænkelse en forurettede får, bedre skal kunne komme i udtryk, ved den straf en tiltalt får.⁴⁴

---

⁴³ Lov om ændring af straffeloven, lov nr. 635 af 8. Juni 2016, § 1, nr. 1.

⁴⁴ Lov om ændring af straffeloven, lov nr. 635 af 8. Juni 2016.

9. Domspraksis for straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2.

---

9. 1. U2016.333Ø - 4 måneders fængsel

9. 1. 2. Sagens faktum

Tiltalte og forurettede var daværende kærester, men tilbragte stadig tid med hinanden. Tiltalte og forurettede havde været hjemme hos forurettede, hvor de begge to lå og sov på den samme sofa. Sofaen havde kun lige været stor nok til, at de begge to kunne ligge der; de lå derfor meget tæt på hinanden.

Tidligt om morgenen var forurettede vågnet ved, at tiltalte havde samleje med hende, hvor hun derefter, var begyndt at skribe og tiltalte rejste sig op.

9. 1. 3. Byrettens begrundelse og afgørelse

Tiltalte blev i byretten dømt skyldig for voldtægt og straffet med 6 måneders fængsel, jf. straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2. Retten har i formildende retning lagt vægt på, at forurettede selv tillod tiltalte, til at ligge i ske med hende, mens de sov på sofaen. Retten har desuden taget hensyn til skærpelsen af straffen for forhold som i nærværende sag.⁴⁵

Retten fandt ikke grundlag for at gøre straffen betinget, hverken helt eller delvist.

9. 1. 4. Analyse af byrettens dom

I byretten nægtede tiltalte sig skyldig. Byretten fandt forurettedes forklaring troværdig og lagde afgørende vægt på hendes forklaring, ved sin vurdering om skyldspørgsmålet. Forklaringen var støttet af en vidnes forklaring om, at hun vågnede ved at forurettede skreg, om at hun blev voldtaget, samt en sms-korrespondance mellem tiltalte og forurettede, som ikke fremgår af dommen. Lovovertrædelsen om at skaffe sig samleje med en person, der befinder sig i en tilstand, i hvilken den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen, var førhen i straffelovens § 218, stk. 2, men blev ved lovændringen i 2013, overført til den nugældende voldtægtsbestemmelsen i straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2. På

---

⁴⁵ Lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning og lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v., 2013-06-12. Nr. 633.

den baggrund, har retten taget hensyn til skærpelsen af forholdet. Som noget bemærkelsesværdigt, har retten i formildende retning, lagt vægt på at forurettede selv havde givet tiltalte tilladelse til at ligge tæt på hende.

9. 1. 5. Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten fandt tiltalte skyldig efter anklageskriftet. I landsretten havde tiltalte under sin supplerende forklaring udtrykket, at han ikke forstod hvorfor forurettede havde forklaret, at tiltalte havde voldtaget hende, da det ikke var rigtigt.

Landsretten fandt, at det måtte tillægges som en formildende betydning, at forurettede havde accepteret en vis grad af intimitet, når hun tillod tiltalte at ligge meget tæt på hende, mens hun næsten var afklædt.

Straffen blev derfor nedsat til 4 måneder af landsretten. Landsretten havde heller ikke fundet grundlag, for at gøre straffen helt eller delvist betinget. Med hensyn til samfundstjeneste, har landsretten gjort en bemærkning om, at straf som udgangspunkt ikke skal fuldbyrdes ved samfundstjeneste ved voldtægtssager, jf. lovforslaget 2014-11-05 nr. 50, punkt. 4.2.5.4.

9. 1. 6. Analyse af landsrettens dom

Ligesom byretten, fandt landsretten at det måtte tillægges for betydning, at forurettede selv havde accepteret en vis intimitet mellem forurettede og tiltalte, ved at hun selv tillod tiltalte til at ligge i ske med hende. Det forekommer en smule besynderligt, at det skal tillægges så stor en betydning for tiltaltes strafudmåling, som en formildende omstændighed, at forurettede selv havde valgt at ligge sammen med tiltalte. Også selvom det "kun" betød, at strafudmålingen blev forkortet med 2 måneder, er det alligevel forbavsende at det fremkommer så normalt, at det skal tillægges en stor betydning for, hvordan en forurettede forinden forbrydelsen har handlet. Det virker jo lidt som en undskyldning for, at tiltalte handlede som han handlede.

9. 2. U2015.805V - 4 måneder i fængsel

9. 2. 2. Sagens faktum

Tiltalte var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2, jf. § 225, og § 232.

Forurettede havde været lejer hos tiltalte. Forurettede havde en tidlig morgen kommet beruset hjem, og havde lagt sig til at sove. Hun havde derefter vågnet ved, at tiltalte havde sine fingre op i forurettedes skede, samtidig med at han lå helt op ad hende uden tøj på. Forurettede havde derefter bedt ham om at gå.

9. 2. 3. Byrettens begrundelse og afgørelse

Retten fandt tiltalte skyldig efter straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2, jf. 225. Tiltaltes straf blev fastsat til fængsel i 4 måneder.

Retten havde ved straffastsættelsen lagt væk på skærpelsen af straf for straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2, som sket ved lov nr. 633 af 12. Juni 2013.⁴⁶ Retten har ligeledes lagt vægt på karakteren af det seksuelle overgreb og at tiltalte havde trængt ind på forurettedes værelse, da hun lå og sov.

9. 2. 4. Analyse af byrettens dom

Anklagemyndigheden havde nedlagt påstand om ubetinget straf på fængsel med 60 dage. Byretten fandt ikke grundlag for også at citere straffelovens § 232, om blufærdighedskrænkelse. Tiltalen lød på at tiltalte havde krænket hendes blufærdighed, ved at ligge sig nøgen ved siden af forurettede og befølte hende. Det påviser at byretten ved at fjerne citering af straffelovens § 232, fandt det omfattet af straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2, jf. 225. Byretten straffede tiltalte med 4 måneders fængsel, uagtet anklagemyndighedens påstand lød på 60 dage. Også her, har byretten taget hensyn til straffeskærpelsen af forholdet, jf. lovændringen af straffelovens § 216. Det har også været en betydning for byrettens vurdering, at tiltalte havde trængt ind på forurettedes værelse.

9. 2. 5. Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten stadfæstede byrettens dom. I landsretten havde tiltalte, om sine personlige forhold, oplyst at han har været i behandling mod sit alkoholmisbrug og at han var holdt op med at drikke. Om sit arbejde, havde han oplyst, at han havde fast arbejde som chauffør, havde fået sig en kæreste, og at han så sin søn.

Som i byretten, fandt landsretten ikke grundlag for at gøre straffen betinget, og tiltrådte derfor byrettens straffastsættelse.

---

⁴⁶ Lov 2013-06-12 nr. 633 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, mv.

9. 2. 6. Analyse af landsrettens dom

Landsretten og byretten var enige med hinanden om straffastsættelsen og strafudmålingen på 4 måneder. Ved sin stadfæstelse, kan det konstateres, at det også hos landsretten er taget hensyn til lovændringen af straffelovens § 216, og strafskærpelsen herved. Det kan ligeledes konstateres, at det også har haft en betydning, at tiltalte havde trængt ind på forurettedes værelse. Uanset, at § 216, også anvendes med hensyn til andet seksuelt forhold end samleje i henhold til § 225, er der hverken i byretten eller landsretten differentieret mellem egentlig samleje og andet seksuelt forhold.

10. Sammenligning mellem danske og grønlandske voldtægtsdomme

---

I forhold til voldtægt hvori der er anvendt vold, kan man sige at grovheden af volden der er anvendt, er ret forskellen. I den første grønlandske dom – K 024/17, er der som sådan ikke anvendt vold, udover fastholdelse, hvorimod i den danske dom – U2018.1317V, er sket lidt grovere vold ved f.eks. fastholdelsen af forurettedes hoved ned på jorden. I den danske dom, er volden åbenbar, hvorimod det kan forekomme tvivlsomt, om volden sket i K 096/16, er omfattet af voldsbegrebet i straffelovens § 216, og dermed kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1. I den omtalte dom, blev det i kredsretten og landsretten bestridt af begge parter, at forurettede skulle være blevet trukket ned på sofaen og fastholdt af tiltalte. Der blev dog alligevel dømt efter voldtægt ved vold, jf. kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1. Den danske dom endte med 2,5 års fængsel, på trods af at der "alene" var tale om forsøg, hvorimod de to grønlandske domme henholdsvis blev foranstaltet med samfundstjeneste og en betinget dom – også selvom, der i begge domme var tale om fuldbyrdet samleje, og hvor der i den sidste dom, var tale om samleje med et barn på 13 år og hvori den tiltalte var forurettedes stedfar. Men dommen U2018.1317V har et karakter af et overfald, hvilket det naturligvis også har spillet en afgørende rolle ved strafvurderingen.

Når det gælder tilsnigelser til samleje, er lovbestemmelserne egentlig også meget sammenfaldende, idet forholdet ikke kun er kriminaliseret på samme måde, men hvor ordlyden næsten er identisk, også selvom kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2, tillige omfatter anden kønslig omgang, hvorimod det i straffeloven er henført til en anden bestemmelse i straffeloven. Straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2, er desuden udvidet til også at gælde for en person, der befinder sig i en *situation*, som gør at personen ikke kan gøre modstand, og ikke kun i en *tilstand* som førhen og som i kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2. Med hensyn til retspraksis indenfor området, er handlingerne indlysende også meget til forveksling, da der i alle tilfældene – lige bortset fra én enkelt - har været tale om dyb søvn hos en person, der har været påvirket af alkohol, og hvor der så er sket samleje eller anden kønslig omgang/anden seksuelt forhold, mens den forurettede var ude af stand til at modsætte sig handlingen. I begge af de danske domme, er der straffet med 4 måneders fængsel for de

dømte, hvorimod frihedsstraf kun blev anvendt i 2 af de grønlandske domme. I de grønlandske domstole, er der påvist en tendens til at skelne mellem egentlig samleje og anden kønslig omgang, hvorimod de danske domstole ikke har en tilbøjelighed til at gøre det. I en af de grønlandske domme – K 031/17, har den grønlandske landsret i hvert fald klart fremhævet, at anstaltstiden ikke burde være af samme længde, som i sager med egentlig samleje, hvorimod det i den danske dom – U2015.805V, hvor den tiltalte havde indført sine fingre i forurettedes skede, ikke var blevet nævnt om at straffen skulle være differentieret i forhold til forbrydelser med egentlig samleje.

Med hensyn til en af de frifundne domme – K 039/17, hvor forurettede, ifølge hende forklaring, troede at det var en anden mand hun havde samleje med, vil i teorien godt kunne dømmes efter straffelovens § 221, der omhandler samleje med en person, der forveksler gerningsmanden med en anden. Dette er nemlig ikke kriminaliseret i den grønlandske kriminalret.

11. Konklusion

Grønland har et rigt antal på voldtægtsdomme, og det kan konstateres at det oftest er tilsnigelser til samleje eller anden kønslig omgang, der behandles i de grønlandske domstole. Det kan ligeledes konstateres, at der egentlig ikke sker så ofte voldtægt, hvor der bliver anvendt vold eller hvor der har været trusler om vold.

De grønlandske domstole dømmer efter kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1, i tilfælde hvor der også er anvendt minimalt vold. Vold, der egentlig kun består af fastholdelse, bliver dømt som omfattet af voldsbegrebet i § 77, stk. 1, nr. 1.

Det kan ligeledes konstateres, at ved anvendelsen af § 77, stk. 1, nr. 2, ofte er tale om tilfælde, hvor der har været alkohol indblandet, der er afgørende for de forurettedes tilstand og som gør at de pågældende personer ikke kan modsætte sig handlingen. I alle de undersøgte sager, hvor der er tale om tilsnigelser til samleje eller anden kønslig omgang, er tale om at den forurettede og den tiltalte, forinden tilfældet har været til den samme fest og dermed kender hinanden mere eller mindre. Det kan derudfra ligeledes konstateres, at det som udgangspunkt er tale om kontaktvoldtægt.

Der er ingen foranstaltningsrammer i kriminalloven, ej heller forudsat i loven hvilken foranstaltning en tiltalt får idømt, hvorfor de grønlandske domstole har en vid handlefrihed i forhold til at vælge en sanktion til den tiltalte. Sammenholdt med kriminallovens kernetanke om gerningsmandsprincippet, kan det også konstateres at de grønlandske domstole dømmer i vidt omfang med resocialiseringsprincippet for øje.

På grund af de særlige grønlandske forhold, har de grønlandske domstole også nogle udfordringer, der kan spille en stor rolle ved påvirkningen af de tiltaltes foranstaltningsfastsættelse eller udmålingen herved. I en del af dommene, har sagsbehandlingstiden været en udfordring, der har gjort at dommene har fået et andet udfald, end hvad de reelt ville have endt med, hvis udfordringen ikke havde været der. Det blev i den allerførste dom – K 024/17, konstateret at overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1, som udgangspunkt foranstaltes med 1 års anstaltsanbringelse. I de andre domme omhandlende tilsnigelser til samleje eller anden kønslig omgang, har det i domstolene, flere gange været udtalt at tilsnigelser til samleje i hvert faldt foranstaltes med ubetinget anstaltsanbringelse. Udmålingen, kan efter analysen udledes til at i

gennemsnittet, udmåles foranstaltningen til 4 måneder i anstalten. Det kan herved konstateres, at der er en forskel på grønlandske domstolenes udmåling af foranstaltning, alt efter om der er tale om overtrædelse af § 77, stk. 1, nr. 1, eller nr. 2. Det skal dog understreges, at foranstaltningsudmålingen i alle voldtægtssager sker på grundlag af en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde af forbrydelsens karakter, samt andre foreliggende omstændigheder der måtte befinde sig. Dette kan også udledes fra dommenes forskellige udfald, uanset om der er tale om voldtægt ved vold eller tilsnigelser til samleje.

I den grønlandske kriminalret, er voldtægt overordnet kriminaliseret på samme måde som i Danmark. Den grønlandske voldtægtsbestemmelse og den danske voldtægtsbestemmelse, ligner meget hinanden; stort set de samme ting er kriminaliseret. Den danske bestemmelse er mere konkret i forhold til sanktionen, hvorimod den grønlandske bestemmelse slet ikke indeholder en forhåndsvalgt sanktion. Med hensyn til sanktionerne, kan det konstateres at når der er tale om voldtægt ved vold, straffes der hårdere i Danmark, end der gør i Grønland. Der straffes derudover hårdere for voldtægtsforsøg ved vold, end når der sanktioneres for fuldbyrdet voldtægt ved vold i Grønland. Siden lovændringen af straffeloven i 2013, har det også været med til at forrykke forskellen en del, når der drages sammenligninger af det grønlandske retspraksis med det danske.

I teorien, vil en grønlandsk person derfor få en hårdere straf for en voldtægt begået i Danmark, end hvis han begik forbrydelsen i sit hjemland.

12. Kildefortegnelse

Juridisk litteratur

- Den juridiske metode – en introduktion, Lone L. Hansen og Erik Werlauff, 2. Udgave, 2016
- Strafferettens specielle del, Knud Waaben, 6. Reviderede udgave ved Lars Bo Langsted, 2014
- Strafferettens almindelige del, I, ansvarslæren, Knud Waaben, 5. Reviderede udgave ved Lars Bo Langsted, 2012
- Kriminalitet og retsbevidsthed – i Grønland, Flemming Balvig
- Strafferettens specielle del, Knud Waaben, 6. Reviderede udgave ved Lars Bo Langsted, 2014

Betænkninger, bekendtgørelser og love

- Lov om Grønlands Selvstyre, nr. 473, 12. Juni 2009
- Betænkning om det kriminalretlige sanktionssystem m.v. i Grønland, det juridiske laboratorium ved Københavns Universitet, betænkning nr. 500
- Den grønlandske retsvæsenkommission, betænkning om det grønlandske retsvæsen, betænkning nr. 1442, 2004.
- Forslag til lov om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland, justitsministeriet, 28. April 2017
- Bekendtgørelse af retsplejelov for Grønland, nr. 1581, af 13. december 2016.
- Bekendtgørelse for Grønland om uddannelse af kredsdommere, nr. 996, 16. Sept. 2014
- Forslag til lov om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland, justitsministeriet, 28. april 2017
- Straffelovrådets betænkning om seksualforbrydelser, justitsministeriet, betænkning nr. 1534, 2012
- Lov nr. 633 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning og lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v., 12. Juni 2013

- Lov om ændring af straffeloven, lov nr. 635 af 8. Juni 2016, § 1, nr. 1.

Retspraksis

- K 024/17
- K 096/16
- K 031/17
- K 059/16
- K 244/16
- K 037/17
- K 194/16
- K 039/17
- K 108/16
- U2018.1317V
- U2016.333Ø
- U2015.805V

Links

- www.gl.dk.domstol.dk

Andet

- Dagsbefaling nr. 11 Om anklagevirksomhed, Politimesteren i Grønland, 27. Juli 2016.
- Grønlands Politi, Årsstatistik 2017
- Grønlands befolkning 2018, Grønlands statistik, 9. Februar 2018